

KÖZÖS ÜGYÜNK AZ ÁLLATVÉDELEM ALAPÍTVÁNY

DR. JÁMBOR ADRIENN PHD LL.M.

Az állatvédelem közigazgatási alapjainak áttekintése

LEKTOR:

Prof. Dr. Paulovics Anita

OLVASÓSZERKESZTŐ:

Dr. Turkovicsné Dr. Koncz Ibolya

DR. JÁMBOR ADRIENN PHD LL.M.

Az állatvédelem közigazgatási alapjainak áttekintése

Dr. Jámbor Adrienn PhD LL.M.
Az állatvédelem közigazgatási alapjainak áttekintése

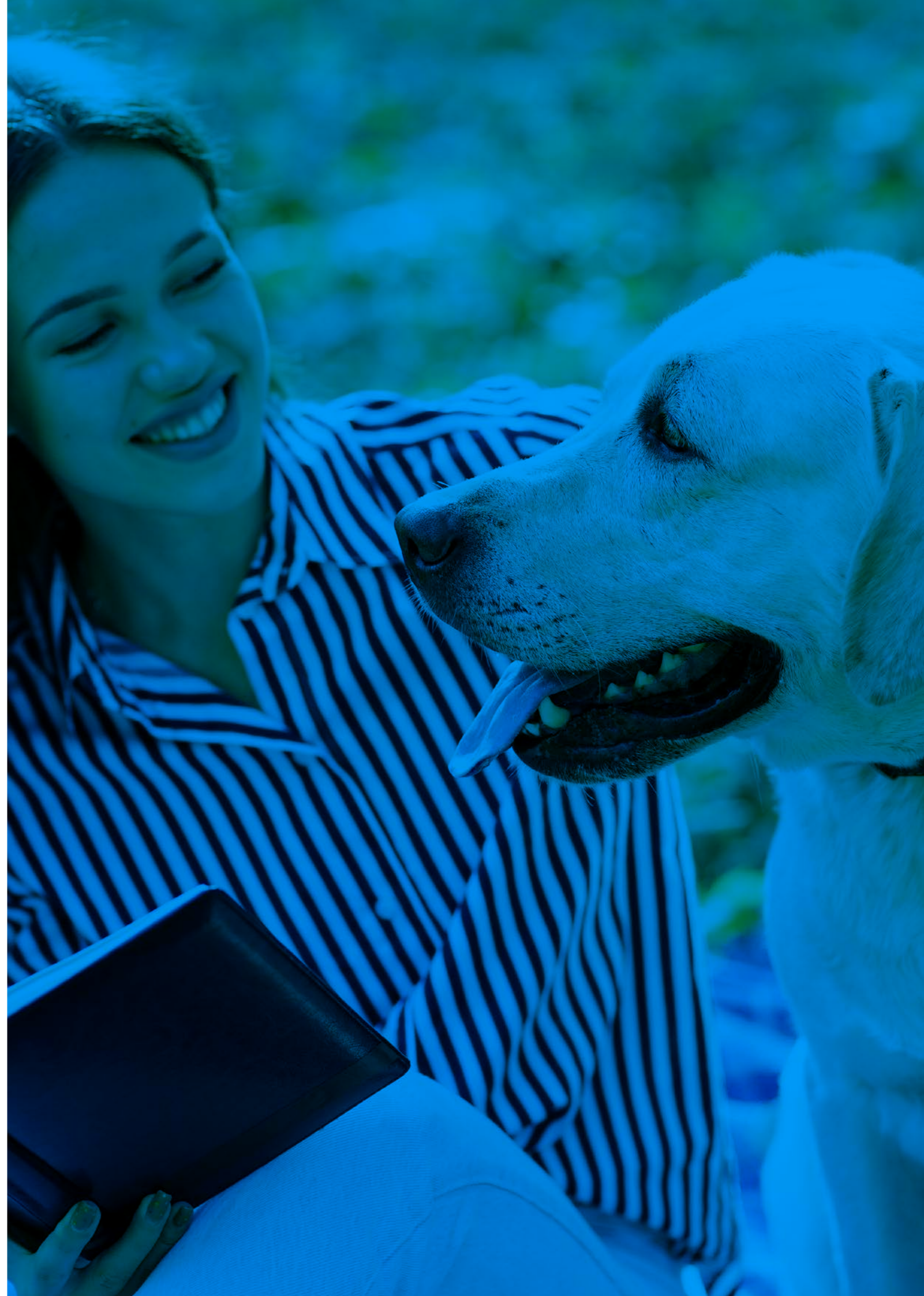
ISBN 978-615-6813-22-0

Lektorálta: Prof. Dr. Paulovics Anita
Olvasószerkesztő: Dr. Turkovicsné Dr. Koncz Ibolya Katalin
Kiadja: Közös ügyünk az állatvédelem Alapítvány
Fotó: freepik.com

A kézirat zárásának időpontja: 2024.

TARTALOM

BEVEZETÉS	6
2. ÁLLATVÉDELMI HATÓSÁGI FELADATOKAT ELLÁTÓ SZERVEK KÖZÖS FELADAT- ÉS HATÁSKÖRE	7
3. ÁLLATVÉDELMI FELADATOT ELLÁTÓ KÖZPONTI KÖZIGAZGATÁSI SZERVEK	9
3.1. Kormány	9
3.2. Agrárminisztérium	10
3.2.1. Agrárminiszter	10
3.2.2. Élelmiszeriparért és kereskedelempolitikáért felelős államtitkár és helyettes államtitkár	11
3.2.3. Nemzeti Állatvédelmi Program megújításáért és végrehajtásáért felelős miniszteri biztos (2020. október 1 – 2022. május 28.)	11
3.3. Igazságügyi Minisztérium	12
3.3.1. Igazságügyi miniszter	12
3.3.2. Az állatvédelmi cselekvési terv kidolgozásáért és végrehajtásáért felelős kormánybiztos	12
3.4. Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal	13
3.5. Pest Vármegyei Kormányhivatal	15
4. AZ ÁLLATOK VÉDELMÉT ELLÁTÓ TERÜLETI ÉS HELYI KÖZIGAZGATÁSI SZERVEK	16
4.1. A vármegyei kormányhivatal, mint állatvédelmi hatóság	16
4.2. A járási hivatal és a jegyző közös feladat- és hatásköre az állatvédelemben	16
4.3. A járási hivatal szerepe az állatvédelemben	17
4.4. A jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó állatvédelmi feladatok	19
4.5. A települési önkormányzat feladata az állatok védelme érdekében	20
5. ÁLLATVÉDELMI (KÖZIGAZGATÁSI VAGY KÖZ-) FELADATOT ELLÁTÓ NEM KÖZIGAZGATÁSI SZERVEK	21
5.1. Magyar Állatorvosi Kamara	21
5.2. Közös ügyünk az állatvédelem Alapítvány	22
6. ÁLTALÁNOS HATÁSKÖRI ÉS ILLETÉKESSÉGI SZABÁLYOK	23
7. INTÉZKEDÉSEK, KÖTELEZÉSEK ÉS KÖZIGAZGATÁSI SZANKCIÓK AZ ÁLLATVÉDELMI ELJÁRÁSBAN	24
7.1. Figyelmeztetés	25
7.2. Állatvédelmi (közigazgatási) bírság	25
7.3. Állattartástól eltiltás	27
7.4. Elkobzás	28
7.5. Állatvédelmi oktatáson való részvételre kötelezés	29
7.6. Rendszeres jelentéstételre vagy tartási gyakorlattal rendelkező személy igénybevételére kötelezés	29
7.7. Az állat elszállítása, a tartási költségek megelőlegezésének elrendelése	30
7.8. Intézkedések az állatvédelmi törvényben	31
FELHASZNÁLT JOGFORRÁSOK	32

BEVEZETÉS

„Az állatvédelem közigazgatási alapjainak áttekintése” című fejezet célja, hogy átfogó ismereteket nyújtson az állatvédelem közigazgatási alapjaival kapcsolatban és segítséget nyújtson az állatok védelmét és kíméletét szolgáló közigazgatási szabályok megértésében.

A fejezetben részletesen vizsgáljuk az állatvédelmi hatósági feladatokat ellátó szerveket, és bemutatjuk, hogy milyen feladat- és hatásköröket látnak el. Ismertetjük a központi közigazgatási szervek – úgy, mint a Kormány, az Agrárminisztérium, az Igazságügyi Minisztérium, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal és a Pest Vármegyei Kormányhivatal – szerepét az állatvédelem területén. Ezen kívül áttekintést kívánunk adni azokról a területi és helyi szervekről, amelyek közreműködnek az állatok védelmében. Ismertetjük a vármegyei kormányhivatal, a járási hivatal, a települési önkormányzat és a jegyző feladatait és hatáskörét, valamint említést teszünk az állatvédelmi (közigazgatási) feladatokat ellátó nem közigazgatási szervekről. Emellett kitérünk a hatásköri és illetékességi kérdésekre is. Az intézkedések, kötelezések és szankciók területén megvizsgáljuk, hogy az állatvédelmi hatósági eljárások során az érintett közigazgatási szervek milyen kötelezéseket és intézkedéseket tehetnek, illetve milyen szankciókat szabhatnak ki az állatok védelme érdekében. Kifejtjük a figyelmeztetés, az állatvédelmi bírság, az állattartástól eltiltás, az elkobzás, az állatvédelmi oktatáson való részvételre kötelezés, a rendszeres jelentéstételre kötelezés vagy tartási gyakorlattal rendelkező személy igénybevételére való kötelezés szabályait, valamint az állat elszállítására és a tartási költségek megelőlegezésére vonatkozó szabályokat is áttekintjük.

2. ÁLLATVÉDELMI HATÓSÁGI FELADATOKAT ELLÁTÓ SZERVEK KÖZÖS FELADAT- ÉS HATÁSKÖRE

Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: Ávtv.) a hazai állatvédelem alapját meghatározó jogszabály, amely az állatok védelme érdekében számos fontos alapelvet, előírást és követelményt fogalmaz meg. Az Ávtv. felhatalmazása alapján a Kormány hat állatvédelmi hatóságot jelöl ki, amelyeknek feladata, hogy az állatvédelmi jogszabályokban meghatározott, hatáskörükbe utalt feladatokat ellássák, illetve az állatvédelmi jogsértések esetén eljárjanak.

Állatvédelmi hatósági feladatot lát el: a miniszter, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, a Pest Vármegyei Kormányhivatal, a vármegyei kormányhivatal, a járási hivatal és a jegyző.¹ Az egyes feladat- és hatáskörök elemzése során megfigyelhetjük, hogy néhány területen és kérdésben – a minisztert kivéve – minden hatóság hatáskörrel rendelkezik. A továbbiakban ezeket a közös feladat- és hatásköröket ismertetjük.

Az állatvédelmi hatóság az állatvédelemmel kapcsolatban feladat- és hatáskörében eljárva állatvédelmi bírságot szabhat ki azzal szemben, aki tevékenységével vagy mulasztásával az állatok védelmére, kíméletére vonatkozó jogszabály vagy hatósági határozat előírását megsérti, vagy annak nem tesz eleget. A hatóság az eljárás során figyelembe veszi a tanúsított magatartás súlyosságát, ismétlődését, emellett különös figyelmet szentel az állatnak okozott sérelem jellegére, időtartamára is és mindezek alapján határozza meg az állatvédelmi bírság mértékét.² Továbbá az állat tartóját 2-8 év közötti időre eltilthatja az állattartástól.³

Az állatvédelmi hatóság köteles az állat életének fájdalom nélküli kioltásáról gondoskodni amennyiben az állat továbbélése megszüntethetetlen vagy csillapíthatatlan szenvedéssel járna és gyógyulása nem várható, továbbá, ha az állat tartója ismeretlen, illetve a vadon élő, nem vadászható állat esetében, ha az egyed a szabadon élésre vagy fogságban tartásra alkalmatlan. Az ilyen helyzetek során felmerült igazolt költségeket a települési (a fővárosban a kerületi) önkormányzat téríti meg, illetve viseli.⁴

Az állatvédelmi hatóság feladat- és hatáskörében eljárva felelős az állatvédelmi törvényben foglalt előírások végrehajtásának ellenőrzéséért is.⁵

Az Ávtv. alapján az állatvédelmi hatóság elrendelheti az állat megfelelő helyre történő szállítását, ha az állattartó állat vagy ember egészségét súlyosan veszélyezteti azáltal, hogy nem vagy nem megfelelően teljesíti az állatvédelmi törvényben, vagy egyéb állatvédelmi jogszabályban foglaltakat. Ez az intézkedés mindaddig érvényes, amíg az állattartó nem biztosítja a szükséges feltételeket. Az ezzel

1 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről 5. § (1) bekezdés.

2 Lásd még: Paulovics A. (2002) Állatvédelem az EU jogharmonizáció tükrében. Budapest: Virtuóz Kiadó, 87–89; Kajó C. (2020) Állatvédelmi vagy szabálysértési bírság? Jegyző és Közigazgatás 5; Kajó C. (2022) Az állatvédelmi bírság speciális és generális prevenciók hatásáról. Jegyző és Közigazgatás 4; Jámbor A. (2022) A kedvtelésből tartott állatok jogi védelme a közigazgatásban. Miskolc: Bibo Kiadó: 53–54.

3 1998. évi XXVIII. törvény az állatok védelméről és kíméletéről 43. § (2), (9)–(12) bekezdés; 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet 6. § (1) bekezdés; Jámbor, 2022, i. m. 53.

4 1998. évi XXVIII. törvény 45. § (1) bekezdés; 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet 6. § (1) bekezdés.

5 1998. évi XXVIII. törvény 45/A. §; 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet 6. § (4) bekezdés.

járó költségeket az állat tulajdonosa viseli, és az állatvédelmi hatóság jogosult az állat tulajdonosát a várható tartási költségek megelőlegezésére kötelezni. Amennyiben ezen együttes feltételek fennállnak, az állatvédelmi hatóság meghatároz egy időpontot, ameddig az állattartónak gondoskodnia kell a jogszabályszerű állattartási feltételek biztosításáról. Ezen időszak alatt a hatóság az állatot megfelelő helyre szállíttatja – ez alatt gypmesteri telepet vagy állatmenhelyet kell érteni – és az állat tartásáról gondoskodik úgy, hogy a várható tartási költségek tulajdonos általi megelőlegezését rendeli el. Ha az állattartó az előírt határidőig teljesíti a feltételeket, akkor a hatóság köteles az elszállított állatot visszaszolgáltatni. Ellenkező esetben az állat elkobzásáról dönt az állatvédelmi hatóság. Az állat tulajdonjogának átruházásáról az állatvédelmi hatóság gondoskodik. Ha azonban ez nem vezet eredményre, vagy jogszabály nem teszi lehetővé a tulajdonátruházást, akkor az állat végleges elhelyezéséről kell dönteni azzal, hogy az állatot a korábbi tulajdonosának, illetve korábbi tartási helyére nem adható ki. Ha az állat végleges elhelyezése csak rendszeres költségráfordítással biztosítható, akkor a korábbi tulajdonost költségfizetésre kötelezheti a hatóság. A költségviselési kötelezettség időtartama a jogsértés súlyától, ismétlődésétől függ, de legfeljebb tizenkét hónapig tarthat. Amennyiben az állat elhelyezése nem vezet eredményre, akkor hat hónap elteltével az állat életét megengedett módon ki lehet oltani.⁶

Az állatvédelmi hatóság az élelmiszerlánc-felügyeleti rendszerben kezeli az általa nyilvántartott adatokat⁷ vagyis az állatvédelmi hatóság, mint adatkezelő köteles betartani és garantálni a személyes adatok kezelésére vonatkozó alapelveket és szabályokat.⁸

3. ÁLLATVÉDELMI FELADATOT ELLÁTÓ KÖZPONTI KÖZIGAZGATÁSI SZERVEK

A közigazgatási szervek körében központi, területi és helyi szinten is találunk olyan szerveket, amelyek feladata kapcsolódik az állatok védelméhez.⁹ A fejezetben érintett szerveknek kizárólag az állatvédelemhez, azon belül is jellemzően a kedvtelésből tartott állatok védelméhez kapcsolódó funkcióit, feladatait tárgyaljuk, ezért a természetvédelmi, állategészségügyi igazgatással vagy az állatkísérletekkel, állatkertekkel stb. kapcsolatos feladat- és hatáskörök ismertetésére nem térünk ki, mert azok a tematikus fejezetekben kerülnek bemutatásra.

3.1 Kormány

A Kormány 2021-től intézkedéseket hozott az állatvédelem terén, amelyek célja a különböző állatvédelmi problémák megoldása **és enyhítése**. Ezen intézkedések között kiemelt figyelmet kapott a kóbor állatok magas számának kezelése, az ebrendészeti telepek bővítésének, korszerűsítésének, az ivartalanítási projekteknek a **támogatása**, valamint kifejezte a lakossági tájékoztatás, oktatás és szemléletformálás fontosságát és elismerte az állatvédelemmel foglalkozó civil szervezetek jelentőségét az állatvédelmi feladatok ellátásában. A Kormány a megvalósítás irányításáért és felügyeletéért az Agrárminisztériumot, az Igazságügyi Minisztériumot és a Miniszterelnökséget vezető minisztert jelölte ki. A Kormány felismerte, hogy ezen célok megvalósításához központi költségvetési támogatás szükséges és 1,5 milliárd Ft-ot különített el a célok eléréséhez. A lakossági tájékoztatást, oktatást és szemléletformálást is támogatandó célként határozta meg. Ennek a finanszírozási keretnek a részeként tervezi az ivartalanítási programok támogatását, az ebrendészeti telepek fejlesztését, a férőhelyek bővítését, valamint a működési költségek, és az állateledel biztosítását a civil állatvédő szervezeteknek.¹⁰

A Kormány kiemelt állami feladatnak ismeri el az állatvédelmet és az állatok védelmének hatékonyabb ellátása érdekében szükségesnek tartja a meglévő állami fellépési eszközrendszer fejlesztését. Ennek érdekében a Kormány átfogó vizsgálatokat kezdeményezett, amelyek középpontjában az állatvédelmi közigazgatási hatósági eljárások és a büntetőeljárások során eljáró hatóságok közötti összehangolt együttműködés és hatékonyság kérdései állnak. Az agrárminisztert, a belügyminisztert, az igazságügyi minisztert, valamint a Miniszterelnökséget vezető minisztert hívta fel az állatvédelmi eljárások összefüggéseinek és egymáshoz való viszonyának vizsgálatára. Ennek keretében a különböző eljárásokra, különös tekintettel a büntetőeljárások és az állatvédelmi hatósági eljárások számára, a párhuzamosan folytatott eljárásokra, valamint azok időtartamára és a kiszabott szankciókra vonatkozó statisztikai felmérések végzésére szólította fel a minisztereket. Ezenkívül a Kormány kiemelte a kiszabott szankciók végrehajtása hatékonyságának vizsgálatát és kifejezte, hogy szükséges esetben a hatékonyabb és szigorúbb fellépés érdekében a szankciórendszer felülvizsgálatát

6 1998. évi XXVIII. törvény 45/B. §; 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet 6. § (1) bekezdés; Jámbor, 2022, i. m. 53–54.
7 1998. évi XXVIII. törvény 48/C. §; 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet 6. § (1) bekezdés.
8 Jámbor (2022) i. m. 53–54.

9 Uo.
10 1991/2021. (XII. 28.) Kormányhatározat az állatvédelemmel kapcsolatos intézkedésekről.

is indokoltnak tartja. Mindezek mellett az állatok megfelelő elhelyezése érdekében az állatvédelmi eljárásokban lefoglalt állatok őrzésére szolgáló telephelyre történő szállítás folyamatának és a telephelyi kapacitások növelésének lehetséges módjait is vizsgálni kívánja. A Kormány továbbá felkérte a minisztereket az eljárások közötti hatékony munkaszervezési, informatikai fejlesztési lehetőségek vizsgálatára, és a szankciókiszabás gyakorlatának elemzésére.¹¹

A Kormány létrehozta az állam, mint alapító nevében a 'Közös ügyünk az állatvédelem Alapítványt', amely az állatvédelem fejlesztésével és népszerűsítésével kapcsolatos feladatokat látja el, valamint hozzájárul a felelős állattartás fontosságának tudatosításához is.¹²

2022-ben a Kormány kifejezte egyetértését azzal az elgondolással, hogy az állatvédő civil szervezetek számára az állami **költségvetési támogatás** további növelése szükséges, és megértve a menhelyen tartott állatok téli élelmezésének fontosságát, további 50 millió Ft összegű **többlettámogatás** biztosítását rendelte el.¹³

3.2 Agrárminisztérium

A minisztérium a közigazgatási tevékenység egyik legjelentősebb munkaszervezete. Az Agrárminisztériumon belül több személy, köztük az agrárminiszter, az élelmiszeriparért és kereskedelempolitikáért felelős államtitkár és helyettes államtitkár lát el állatvédelmi szakterülethez kapcsolódó feladatokat. A Nemzeti Állatvédelmi Program megújításáért és végrehajtásáért felelős miniszteri biztos látott el állatvédelmi szakterülethez kapcsolódó feladatokat.

Az Agrárminisztérium széleskörű feladat- és hatáskörrel rendelkező feladatok jellegétől függően több szakterületen lát el kijelölt tevékenységet. Ide tartozik például a vidékfejlesztéssel, az élelmiszerlánc-felügyelettel, a természetvédelemmel, a vad- és halgazdálkodással, az agrárpolitikával kapcsolatos kormányzati intézkedések szakmai előkészítése.¹⁴

3.2.1 Agrárminiszter

Az agrárminiszter feladatkörébe jellemzően a jogszabályok előkészítése és kidolgozása tartozik: így különösen az állatok tartására, tenyésztésére, szaporítására, forgalomba hozatalára, kereskedelmére, az állatok védelmére és kíméletére, az állatkertekre, valamint az ahhoz kapcsolódó hatósági feladatokra vonatkozó jogszabályok előkészítése. E feladatait az agrárminiszter élelmiszerlánc-felügyeletért való felelőssége keretében látja el.¹⁵

Az agrárminiszter tevékenysége azonban túlmutat a jogszabályok előkészítésén, részt vesz a Nemzeti Állatvédelmi Tanács (a továbbiakban NÁT) munkájában: saját hatáskörben kijelöli a NÁT szavazati joggal bíró két tagját, és ő kéri fel a Tanács társelnökét.¹⁶ Ennek alapján a miniszter a szakértői testület összetételének alakításában is meghatározó szerepet tölt be.

Az agrárminiszter – az igazságügyi miniszter, a belügyminiszter és a Miniszterelnökséget vezető miniszter mellett – az állatvédelem területén a hatékonyabb állami fellépés lehetőségeinek vizsgálatát is felelős. Ennek keretében a minisztereknek együttműködve vizsgálniuk kell az állatvédelemmel kapcsolatos állami fellépési lehetőségek növelésének módjait és eszközeit, az eredményekről pedig jelentést kell tenniük a Kormány felé.¹⁷

3.2.2 Élelmiszeriparért és kereskedelempolitikáért felelős államtitkár és helyettes államtitkár

Az állatvédelem, mint szakterület az élelmiszeriparért és kereskedelempolitikáért felelős államtitkár feladat- és hatáskörébe tartozik. Az államtitkárságon belül három főosztály látja el a feladatokat: az Élelmiszerlánc-felügyeleti Főosztály, az Élelmiszergazdasági és -minőségpolitikai Főosztály és a Kereskedelempolitikai Főosztály. Az állatvédelmi szakterület jellemzően az Élelmiszerlánc-felügyeleti Főosztályhoz tartozik.¹⁸

Az államtitkár több fontos feladatot lát el. Egyrészt felügyeli az Ávtv.-ből, és végrehajtási rendeleteiből eredő hatósági feladatok végrehajtását. Emellett az államtitkár kapcsolatot tart a Magyar Állatorvosi Kamarával és gondoskodik az állatvédelemmel összefüggő jogszabályok előkészítéséről. Az államtitkár továbbá gyakorolja a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok, valamint a járási hivatalok állatvédelmi feladat- és hatáskörének gyakorlásával összefüggő szakmai irányítói jogköröket.¹⁹

Az Ávtv.-ből és végrehajtási rendeleteiből adódó hatósági feladatok szakmai irányítója és koordinálója az élelmiszeriparért és kereskedelempolitikáért felelős helyettes államtitkár, aki az állatvédelemmel kapcsolatos jogszabályok előkészítésében is részt vesz.²⁰

3.2.3 Nemzeti Állatvédelmi Program megújításáért és végrehajtásáért felelős miniszteri biztos (2020. október 1 – 2022. május 28.)

Az agrárminiszter 2020. október 1. napjától (2022. május 28-ig) kinevezte a kormányzati igazgatásról szóló törvény alapján a Nemzeti Állatvédelmi Program megújításáért és végrehajtásáért felelős miniszteri biztost, akinek tevékenységét az agrárminiszter irányította.

A miniszteri biztos tevékenysége elsősorban szakmai javaslatok kidolgozására és koordinációs feladatok ellátására irányult. Feladatkörébe tartozott az országos kóbor-állat probléma és a gyepmesteri telepek helyzetének átfogó felmérése. Ezek alapján javaslatokat fogalmazott meg az országos ivartalanítási program kialakítására és a gyepmesteri telepek fejlesztésére vonatkozóan. Mindezek mellett részt vett a felelős állattartás szabályainak népszerűsítésében és ezzel *összefüggésben* konzultációt kezdeményezett. A miniszteri biztos munkája során szorosan együttműködött az érintett minisztériumok és szervezetek képviselőivel. Kiemelt figyelmet fordított a kormányzat és az állatvédelemmel foglalkozó civil szervezetek közötti szorosabb együttműködés elősegítésére. Továbbá javaslatot tett az **Ávtv.** felülvizsgálatára, **és ebben a folyamatban** szoros kapcsolatot tartott

11 1955/2021. (XII. 23.) Kormányhatározat az állatok védelmével kapcsolatos állami fellépés hatékonyságát növelő lehetőségek vizsgálatáról.

12 2022. évi XXXIV. törvény a Közös ügyünk az állatvédelem Alapítvány létrehozásáról.

13 1623/2022. (XII. 14.) Kormányhatározat az állatvédelmi cselekvési terv kidolgozásáért és végrehajtásáért felelős kormánybiztos feladatainak ellátásához kapcsolódó többletforrás biztosításáról.

14 Jámber, (2022), i. m. 55.

15 182/2022. (V. 24.) kormányrendelet a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről 57. § (1) bekezdés b) pont; Jámber, 2022, i. m. 55.

16 1124/2021. (III. 12.) Kormányhatározat a Nemzeti Állatvédelmi Tanácsról 4; 5. b).

17 1955/2021. (XII. 23.) Kormányhatározat az állatok védelmével kapcsolatos állami fellépés hatékonyságát növelő lehetőségek vizsgálatáról.

18 1/2023. (VI. 30.) AM utasítás 46. § (2) bekezdés a)–c); Jámber, 2022, i. m. 55.

19 1/2023. (VI. 30.) AM utasítás az Agrárminisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról 21. § (1) bekezdés a) e) és i) pont; Jámber, 2022, i. m. 55.

20 1/2023. (VI. 30.) AM utasítás 46. § (1) bekezdés a), l); Jámber, 2022, i. m. 55.

és együttműködött a szakmai szervezetekkel és az érintett minisztériumokkal is.²¹

A miniszteri biztos tevékenységéről az agrárminisztert rendszeresen, írásban tájékoztatta. Havonta **részletes beszámolót készített**, amelyben összefoglalta tevékenységét. A Miniszteri Kabinet keretében működő titkárság segítette munkáját, ezen belül is elsősorban az adminisztratív és koordinációs feladatok ellátásában támogatta a miniszteri biztost.²²

3.3 Igazságügyi Minisztérium

2022-től az Igazságügyi Minisztérium is részt vesz az állatvédelemhez kapcsolódó feladatok ellátásában, amely szintén arra utal, hogy az állatvédelem jogi és jogalkotási vonatkozásai is kiemelt figyelmet kapnak.

3.3.1 Igazságügyi miniszter

Az igazságügyi miniszter felelőssége az állami fellépés hatékonyságát növelő lehetőségek vizsgálata az állatvédelem területén. Ehhez vizsgálatokat és elemzéseket készített, amelyek eredményeiről jelentést kell tennie. A jelentések a Kormány felé kerülnek bemutatásra, és meghatározzák az állatvédelmi politika fejlesztésének irányát.²³

Az igazságügyi miniszter irányítja az állatvédelmi cselekvési terv kidolgozásáért és végrehajtásáért felelős kormánybiztos munkáját,²⁴ valamint jogosult kijelölni a Nemzeti Állatvédelmi Tanács szavazati joggal bíró – a miniszter által kijelölhető 2 fő – tagjait, a Tanács titkárát és jogosult felkérni a Tanács elnökét.²⁵ Ez a testület meghatározó szerepet játszik az állatvédelmet érintő döntések előkészítésében.

Az igazságügyi miniszter gyakorolja az alapítói jogokat a 'Közös ügyünk az állatvédelem Alapítvány' felett. Hatáskörbe tartozik még az Alapítvány közhasznú jogállásának bírósági nyilvántartásba történő bejegyzésének kérelmezése. Emellett az igazságügyi miniszter köteles gondoskodni az Alapítvány bírósági nyilvántartásba vételét követően az alapító okirat Magyar Közlönyben történő közzétételéről.

Mindezen feladatok arra utalnak, hogy az agrárminiszter mellett az igazságügyi miniszter is aktívan részt vesz és közreműködik a döntéselőkészítésben, a döntéshozatalban és az állatvédelem, mint szakterület irányításában.

3.3.2 Az állatvédelmi cselekvési terv kidolgozásáért és végrehajtásáért felelős kormánybiztos

A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény alapján a Kormány kormánybiztost nevezhet ki, aki a Kormány feladatkörébe tartozó – miniszter vagy kormányzati főhivatal hatáskörébe nem utalt –, vagy kiemelt fontosságú feladatot lát el.²⁶ E rendelkezés alapján 2022. május 29. napjától az Igazságügyi Minisztériumon belül végzi tevékenységét az állatvédelmi cselekvési terv kidolgozásáért és végrehajtásáért felelős kormánybiztos, akinek tevékenységét az igazságügyi miniszter útján a miniszterelnök irányítja.²⁷

A kormánybiztos munkája elsősorban szakmai előkészítő, javaslattevő, koordináló jellegű, valamint feladatai közé tartozik a széleskörű együttműködés kialakítása az állatvédelem területén. A kormánybiztos tevékenységét az együttműködés jellemzi: feladatainak ellátása érdekében rendszeresen egyeztet az érintett minisztériumok és szervezetek képviselőivel. Emellett együttműködik a kormány tagjaival és az állatvédelemmel foglalkozó civil szervezetekkel is,²⁸ ami arra utal, hogy a kormánybiztos figyelembe veszi a szakmai és civil szervezetek tapasztalatait. Felelős a gypmesterei telepek fejlesztésével kapcsolatos teendők előkészítéséért és a felelős állattartással kapcsolatos intézkedési terv kidolgozásáért, amelynek része egy képzési program indítása.²⁹ A kormánybiztos feladata továbbá az állatkertek fejlesztésére vonatkozó koncepció kidolgozása és az ehhez szükséges javaslatok megfogalmazása. Emellett az állatkertek engedélyezésével és működésével kapcsolatos jogszabályok felülvizsgálata is a feladatkörébe tartozik.³⁰

A kormánybiztos tevékenysége tehát széleskörű és sokrétű feladatok ellátására irányul, amelyek között a szakmai előkészítés, javaslatok kidolgozása és koordináció mellett egyaránt kiemelkedő szerepet játszanak a kormányzati, a szakértői és a civil kapcsolatok. A kormánybiztos tevékenységének elsődleges célja az állatok hatékony védelmét szolgáló intézkedések kidolgozása.

3.4 Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: NÉBIH) önálló jogi személyiséggel rendelkező központi költségvetési szerv, amely az agrárminiszter irányítása alatt álló központi hivatalként működik, és közigazgatási hatósági ügyekben országos illetékességgel rendelkezik. Felügyeleti szerve az Agrárminisztériumon belül az élelmiszeriparért és kereskedelempolitikáért felelős államtitkárság.³¹

Az állatvédelem területén a NÉBIH meghatározó szervezeti egysége az Állategészségügyi és Állatvédelmi Igazgatóság, amelynek szervezeti struktúrája három osztályra tagolódik: a Járványügyi Osztályra, az Állategészségügyi Nyomonkövetési Osztályra, és az Állategészségügyi és Állatvédelmi Osztályra. Az Igazgatóság alapvető feladata az állatvédelemmel kapcsolatos központi igazgatási feladatokat ellátása.³²

A NÉBIH kiemelt feladata az élelmiszerlánc teljes körű felügyelete. Ennek keretében ellát olyan közhatalmi és egyéb feladatokat, amelyek az állatvédelem területéhez kapcsolódnak. Emellett az agrárminiszter szakmai irányító jogköre gyakorlásában is részt vesz, különös tekintettel a vármegyei kormányhivatalok és a járási hivatalok állatvédelmi feladat- és hatáskörének gyakorlásával összefüggésben.³³

A NÉBIH közfeladatként közigazgatási jogalkalmazói, hatósági és törvényességi ellenőrzési

21 7/2020. (IX. 30.) AM utasítás miniszteri biztos kinevezéséről 2. § (1)–(2) bekezdés.

22 7/2020. (IX. 30.) AM utasítás 2. § (3) bekezdés; 5. §.

23 1955/2021. (XII. 23.) Kormányhatározat.

24 10/2023. (VIII. 9.) IM utasítás az Igazságügyi Minisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról 4. § d).

25 1124/2021. (III. 12.) Kormányhatározat 4; 5. a); 15.

26 2018. évi CXXV. törvény a kormányzati igazgatásról 12. §.

27 1271/2022. (V. 27.) Kormányhatározat az állatvédelmi cselekvési terv kidolgozásáért és végrehajtásáért felelős kormánybiztos kinevezéséről és feladatairól 4., 6.

28 1271/2022. (V. 27.) Kormányhatározat 3.

29 1271/2022. (V. 27.) Kormányhatározat 2. c)–d).

30 1271/2022. (V. 27.) Kormányhatározat 2. a)–b).

31 6/2022. (VIII. 31.) AM utasítás a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatáról 1. sz. melléklet 1; Jámbor, (2022), i. m. 56.

32 6/2022. (VIII. 31.) AM utasítás 1. sz. melléklet, V. fejezet; Jámbor, 2022, i. m. 56.

33 Jámbor, (2022), i. m. 56.

tevékenységet végez. Ennek keretében: hatósági, szakhatósági, felügyeleti, engedélyezési, ellenőrzési, nyilvántartási, szakmai igazgatási feladatokat, valamint egyéb (megállapodásban, utasításban megállapított) szakmai feladatokat lát el.³⁴

Az említett tevékenységeken kívül a NÉBIH más fontos feladatokat is ellát. Az egyik ilyen feladat, hogy kialakítja és működteti az állatok egységes azonosítási és nyilvántartási rendszerét. Ezenkívül, az élelmiszerlánc-biztonság területén közreműködik a vármegyei kormányhivatalok állatvédelmi feladatainak szakmai irányításában és az állatvédelmi szabályozás kidolgozásában. Részt vesz továbbá a hazai és nemzetközi állatvédelmi szakmai kapcsolattartói feladatok ellátásában is, valamint koordinálja az állami állatvédelmi feladatok végrehajtását. Ezen felül a jogszabályokban meghatározott egyéb állatvédelmi feladatokat is ellát.³⁵

Az Ávtv. alapján 2013. január 1-jétől minden, négy hónaposnál idősebb ebet microchippel megjelölve lehet tartani és országos elektronikus adatbázisban kell nyilvántartani a microchippel megjelölt ebek adatait. Ennek a nyilvántartásnak a célja az állattartók és más személyek jogainak és tulajdonának védelme. Ezt az adatbázist a NÉBIH működteti³⁶ és az állatba ültetett microchip sorszáma alapján lehet hozzáférni a jogszabályban meghatározott (az eb fajtája, fajtajellege vagy keverék mivolta, neme, születési ideje, színe, neve, veszettség elleni védőoltásainak időpontja, az eb veszélyessé minősítésének ténye és időpontja) adatokhoz.³⁷

A NÉBIH a közfeladat ellátása céljából egyrészt biztosítja az adatbázishoz való hozzáférést a települési önkormányzatok számára a helyi feladatok ellátása érdekében. Másrészt a NÉBIH biztosíthatja az adatbázishoz való hozzáférést bíróság, ügyészség, nyomozó hatóság és más közigazgatási szerv részére,³⁸ amelyeknek saját feladatuk ellátásához szükséges az adatokhoz való hozzáférés.

A NÉBIH a kijelölt élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az ebnyilvántartással kapcsolatban,³⁹ és működteti az élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszert (a továbbiakban: FELIR). 2021. április 1-jétől a kedvtelésből tartott állatokkal való kereskedelem is FELIR azonosító köteles tevékenység, amelynek célja az illegális állatkereskedők tevékenységének visszaszorítása. A FELIR azonosító alapján mind a hatóságok, mind a vevők könnyen ellenőrizhetik, hogy jogszerűen működik-e egy vállalkozás, és a forgalmazott állat megfelel-e a szükséges előírásoknak. FELIR azonosító kötelező, azaz nyilvántartásba vételi vagy engedélyezési kötelezettség alá tartozó tevékenység például az állatvásár, állatpiac, állatkiállítási hely működtetése; az állatkert működtetése; a cirkuszi menaszéria működtetése; az állatmenhely, ebrendészeti telep működtetése; az állatpanzió működtetése; a méhtartás; apróvadgazdálkodás, vadspark, vadaskert, vadfarm üzemeltetése; a vadászatra jogosultként folytatott tevékenység; a hivatásos vadászati tevékenység; a halgazdálkodási jog jogosultjaként folytatott tevékenység; a halászat, horgászat stb.⁴⁰

A NÉBIH tevékenysége kiterjed az állatvédelmi oktatás területére is. Feladata az iskolarendszeren kívüli, az állattartás során alkalmazandó állatvédelmi előírásokat érintő hatósági jellegű képzések és vizsgák szakmai felügyelete. Emellett részt vesz a képzés tartalmi követelményeinek kidolgozásában és a képzés szervezésében is.⁴¹

3.5 Pest Vármegyei Kormányhivatal

A Pest Vármegyei Kormányhivatal, mint állatvédelmi hatóság illetékessége az ország egész területére kiterjed,⁴² azaz országos szinten felelős az állatvédelmi jogszabályok és előírások betartatásáért. Az állatvédelmi hatóság feladata intézkedések és kötelezések alkalmazása és szankció kiszabása az állatvédelmi jogszabályok megsértőivel szemben. Ezek közé tartozik az állatvédelmi bírság kiszabása, az állattartástól eltiltás, az állat elszállítása és megfelelő helyen való elhelyezése, az elkobzás, illetve az állat életének kioltása.⁴³

Ha eb fizikai sérülést okozott, vagy fizikai vagy pszichikai állapota alapján feltételezhető, hogy az embernek fizikai sérülést okozhat és fennállnak a veszélyessé minősítés jogszabályi feltételei, akkor az ebet veszélyessé minősítheti a járási hivatal. Az ebek veszélyessé minősítési eljárása különösen fontos az emberek és az állatok biztonsága szempontjából. A járási hivatal az ebek viselkedésében jártas szakértők közreműködésével folytatja le az ilyen eljárásokat.⁴⁴ Az ilyen szakértői tevékenység végzésének szándékát a Pest Vármegyei Kormányhivatalhoz kell bejelenteni, amely a bejelentéssel egyidejűleg nyilvántartásba veszi a szakértőt. A hatóság a szakértői nyilvántartásban szereplő személy nevét, telefonos elérhetőségét, valamint elektronikus levélcímét a honlapján közzéteszi.⁴⁵ Ezen információk közzététele a Pest Vármegyei Kormányhivatal honlapján segíti a hatóságokat, az érdeklődőket és az állattartókat is abban, hogy szükség esetén elérjék a megfelelő szakértőt.

34 NÉBIH Alapító Okirat 4.1.; Jámbor, (2022), i. m. 56.

35 Jámbor, (2022), i. m. 56.

36 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet 17. § (1) bekezdés c) pont; Ávtv. 42/A. § (3) bekezdés; Jámbor, (2022), i. m. 56.

37 1998. évi XXVIII. törvény 42/A. § (7) bekezdés; Jámbor, 2022, i. m. 56.

38 1998. évi XXVIII. törvény 42/A. § (8) bekezdés; Jámbor, 2022, i. m. 57.

39 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet 17. § (1) bekezdés c) pont, Jámbor, 2022, i. m. 57.

40 578/2020. (XII. 14.) kormányrendelet az élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszer működéséről 1. sz. melléklet.

41 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet 6. § (2) bekezdés; Ávtv. 43/B. §; Jámbor, 2022, i. m. 56.

42 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet 5. § (2) bekezdés; Jámbor, 2022, i. m. 57.

43 Feladat- és hatáskörére vonatkozóan részletesebben lásd 2. fejezet, az állatvédelmi hatóságok közös feladat- és hatásköre.

44 Lásd: Jámbor, 2022, i. m. 122.

45 1998. évi XXVIII. törvény 24/A. § (7) bekezdés; 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet 6. § (3) bekezdés a) pont.

4. AZ ÁLLATOK VÉDELME TARTÓ TERÜLETI ÉS HELYI KÖZIGAZGATÁSI SZERVEK

4.1 A vármegyei kormányhivatal, mint állatvédelmi hatóság

A vármegyei kormányhivatal a Kormány általános hatáskörű területi kormányzati igazgatási szerve, amelynek illetékességi területe a székhelye szerinti vármegyére terjed ki.⁴⁶ Az állatvédelem területén a vármegyei kormányhivatalnak több feladat- és hatásköre van, amelyek révén lehetősége van az állatvédelmi jogszabályok hatékony érvényesítésére és az állatvédelem előmozdítására. Feladatai közé tartozik az állatvédelmi bírság kiszabása, az állattartástól eltiltás, az állat elszállítása és megfelelő helyen való elhelyezése, az elkobzás, illetve az állat életének kioltása.⁴⁷

Az **Ávtv.** tiltja az olyan állatok kedvtelési célú tartását, szaporítását és forgalomba hozatalát, amelyek ökológiai szempontból veszélyesek az ország őshonos növény-, illetve állatvilágára. E rendelkezés megsértése esetén a vármegyei kormányhivatal, mint kijelölt állatvédelmi hatóság, dönt az állat elkobzásáról, tulajdonjogának átruházásáról vagy az állat végleges elhelyezéséről, ennek eredménytelensége esetén pedig akár az állat életének kioltásáról.⁴⁸ Fontos kiemelni, hogy ez a tilalom nem vonatkozik azokra az állatokra, amelyek tartását a külön jogszabályban foglaltak szerint a vármegyei kormányhivatalhoz bejelentették és a hatósági nyilvántartásban szerepelnek.⁴⁹

A vármegyei kormányhivatal az állatvédelmi oktatáshoz kapcsolódó feladatokat is ellát. Ezen tevékenységek két fő területre irányulnak: egyrészt a vármegyei kormányhivatal ellátja az iskolarendszeren kívüli, az állatok tartása során alkalmazandó állatvédelmi előírásokra vonatkozó hatósági jellegű képzés és vizsgáztatás szakmai felügyeletét, másrészt közreműködik a képzés tartalmi követelményeinek kidolgozásában és a képzés szervezésében.⁵⁰

4.2 A járási hivatal és a jegyző közös feladat- és hatásköre az állatvédelemben

Az **Ávtv.** felhatalmazása alapján a Kormány jogosult arra, hogy rendeletben megállapítsa az állatvédelmi hatóság kijelölését és meghatározza az állatok nyilvántartásával kapcsolatos feladat- és hatásköröket.⁵¹ Ezek alapján a Kormány a jegyzőt és/vagy a járási hivatalt is kijelölte meghatározott állatvédelmi hatósági feladatok ellátására.⁵² Vannak olyan állatvédelmi feladat- és hatáskörök, amelyek a kijelölő rendelet alapján közös feladatkörbe tartoznak, illetve vannak olyanok, amelyek kizárólagosan a jegyző, vagy a járási hivatal feladat- és hatáskörébe tartoznak.⁵³

Ha a jegyző és a járási hivatal az **Ávtv.** „Az állat kímélete, az állatkínzás tilalma” alá tartozó állatvédelmi előírások megsértését észleli, vagy ilyen jogsértések miatt bejelentés érkezik a hatósághoz, akkor köteles haladéktalanul eljárni, vagy a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatósághoz

fordulni a szükséges intézkedések megtétele végett.⁵⁴ A késedelmet nem tűrő eljárási kötelezettség törvényi előírása kiemelt fontosságú, az azonnali hatósági cselekvés segíthet minimalizálni az állatok szenvedését és garantálni számukra a megfelelő ellátást.

A járási hivatal és a jegyző, mint állatvédelmi hatóság feladat- és hatáskörében eljárva, az állattartást korlátozhatja – szigorúbb feltételekhez kötheti –, vagy megtilthatja, amennyiben az állattartó az állatvédelmi, vagy az állattartásra vonatkozó szabályokat megsérti. Azonban, ha az állattartó olyan állatot tart, amely természetvédelmi oltalom alatt áll, vagy nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozik, akkor az állattartás korlátozása vagy megtiltása már a természetvédelmi hatóság hatáskörébe tartozik. Ebben az esetben a vármegyei kormányhivatal jogosult eljárni, de a vármegyei kormányhivatal eljárását a járási hivatal, illetve a jegyző kezdeményezi.⁵⁵ A hatósági intézkedések összehangolása, és a speciális esetek kezelése együttműködést és információáramlást igényel a különböző hatóságok között.

A jegyzőnek és a járási hivatalnak jogszabály által lehetősége van arra, hogy kötelezze az állattartót meghatározott cselekmény végzésére, tülésére vagy abbahagyására.⁵⁶ Fontos megjegyezni, hogy e kötelezésre csak akkor kerülhet sor, ha az állattartó megsérti az állatvédelmi és az állattartási szabályokat és ha a kötelezés az állatok védelme érdekében szükséges és indokolt. Amennyiben a kötelezés természetvédelmi oltalom alatt álló állatokat érint, akkor a határozatot a természetvédelmi hatósággal is közölni kell.⁵⁷

A jogszabály lehetőséget ad a jegyzőnek és a járási hivatalnak arra, hogy az állattartót meghatározott építési munka elvégzésére kötelezze, amennyiben erre az állat megfelelő és biztonságos elhelyezése, valamint szökésének megakadályozása érdekében van szükség.⁵⁸ Tehát ha az állatok jelenlegi tartási körülményei nem felelnek meg az állatvédelmi előírásoknak, vagy ha az állatok veszélyeztetik az embereket vagy más állatokat, az építési munka elvégzésének (például kerítés építésének) elrendelése, megoldás lehet.

A négy hónaposnál idősebb eb csak transzponderrel megjelölve tartható. Az előírás betartását a jegyző és a járási hivatal ellenőrzi. Ezt azt jelenti, hogy rendszeres ellenőrzéseket végezhetnek, hogy megbizonyosodjanak arról, hogy az ebek transzponderrel jelöltek. Ha egy négy hónaposnál idősebb eb nincs megjelölve transzponderrel, akkor erről a jegyzőnek és a szolgáltató állatorvosnak jelentést kell tennie a járási hivatal felé.⁵⁹

4.3 A járási hivatal szerepe az állatvédelemben

A járási hivatal illetékessége kormányrendeletben meghatározott településekre terjed ki és feladata a

46 568/2022. (XII. 23.) kormányrendelet a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról 2. § (1) bekezdés.
47 Feladat- és hatáskörére vonatkozóan részletesebben lásd 2. fejezet, az állatvédelmi hatóságok közös feladat- és hatásköre.
48 1998. évi XXVIII. törvény 24/F §; 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet 6. § (8) bekezdés.
49 1998. évi XXVIII. törvény 48/B §; 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet 6. § (8) bekezdés.
50 1998. évi XXVIII. törvény 43/B §; 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet 6. § (2) bekezdés; Jámbor, (2022), i. m. 57.
51 1998. évi XXVIII. törvény 49. § (3) bekezdés b) pont.
52 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet 5. § (1) bekezdés e)–f) pont.
53 Jámbor, (2022), i. m. 57–60.

54 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet 5. § (1) bekezdés e)–f) pont; Jámbor, 2022, i. m. 58.
55 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet 6. § (12)–(13) bekezdés; Zoltán Ö. (2000) Az állatvédelem jogi rendje. Budapest: KJK Kerszöv Kiadó: 169; Jámbor, (2022), i. m. 58.
56 Bányai K. (2022a) Az ügyész szerepe az állatvédelemben. Miskolci Jogi Szemle, 2:69.
57 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet 6. § (12)–(13) bekezdés; Jámbor, (2022), i. m. 58.
58 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet 6. § (10) bekezdés; Zoltán, (2000) i. m. 168; Jámbor, 2022, i. m. 58.
59 41/2010. (II. 26.) kormányrendelet a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról 17/B. § (10)–(12) bekezdés; Resch K. (2016) Jegyzői hatósági eljárások (1. rész). Jegyző és Közigazgatás, 4.

vármegyei szintnél alacsonyabb szinten intézendő állatvédelmi-közigazgatási feladatok ellátása.⁶⁰

A járási hivatal, mint állatvédelmi hatóság többirányú feladatot lát el az állatpanziók és az állatmenhelyek létesítése iránti bejelentési eljárásában: szakkérdésként vizsgálja, hogy az állattartás az állatvédelmi és a járványügyi követelményeknek megfelelően történik-e a létesítményben. Ezen túlmenően, az állatpanzió vagy az állatmenhely nyilvántartásba vétele is a hatóság feladata. A nyilvántartásba vétel azért indokolt, hogy az létesítmények működése nyomon követhető és ellenőrizhető legyen az állatvédelmi előírásoknak való megfelelés szempontjából. A járási hivatal a nyilvántartásba vétel tényét minden adattartalommal együtt közli a vármegyei kormányhivatallal.⁶¹

2022. január 1-jétől amennyiben egy települési önkormányzat ebrendészeti (kötelező) feladatát szerződés alapján külső szereplőre, azaz olyan természetes vagy jogi személyre bízta, aki/amely ebrendészeti telepet működtet, akkor köteles ezt a szolgáltatási tevékenységet bejelenteni a járási hivatal felé. A járási hivatal ezt követően nyilvántartásba veszi az ebrendészeti telepet és erről értesíti a NÉBIH-t.⁶²

A járási hivatal feladatkörébe utalja a jogszabály az ebrendészeti telepek rendszeres ellenőrzését, amelynek eredményétől függően különféle intézkedéseket és szankciókat alkalmazhat az állatvédelmi hatóság. A jogszabály alapján a járási hivatal jogosult az ebrendészeti telep, illetve az ebrendészeti tevékenységének megtiltására és a telep működésének felfüggesztésére mindaddig, amíg nem igazolják megfelelően a működés folytatására való jogosultságot. Erre két esetben kerülhet sor. Az egyik eset az, ha a telep működése ember vagy a telepen elhelyezett állat életét, egészségét vagy testi épségét veszélyezteti. A másik eset, ha a telep üzemeltetője harminc napot meghaladóan nem alkalmaz ebrendészt, vagy nincs hatályos szerződése szolgáltató állatorvossal vagy önkormányzattal. A járási hivatal akkor szabhat ki szankciót az ebrendéssel szemben, ha az valamely állatvédelmi jogszabály előírását megszegi. Ekkor állatvédelmi bírságot szabhat ki és/vagy az állatvédelmi hiányosságok kijavítására, pótlására, vagy állatvédelmi képzésen való részvételre kötelezi az ebrendészt. A járási hivatalnak minden olyan esetben, amikor szankciót szab ki vagy intézkedést alkalmaz, kötelezettsége az ebrendészeti teleppel szerződéses viszonyban álló önkormányzatot tájékoztatni.⁶³

A járási hivatal feladatkörébe tartozik az ebek veszélyessé minősítése, és a veszélyes eb tartásának engedélyezése.⁶⁴ Veszélyes eb⁶⁵ kizárólag a járási hivatal engedélyével tartható. A hatóságnak nyilvántartást kell vezetnie az engedély kiadásához szükséges adatokról. Ennek a rendelkezésnek az a célja, hogy lehetővé tegye az állatok azonosítását és nyomon követését, ami a közbiztonság szempontjából is fontos. A nyilvántartott adatokat a kutya elpusztulásától, elvesztésétől

vagy tulajdonosváltásától számított három évig rögzítik,⁶⁶ ezáltal biztosított a hosszabb távú ellenőrzés lehetősége. A járási hivatal hatásköre kiterjed a veszélyes ebekkel kapcsolatos intézkedések alkalmazására és szankciók kiszabására. Ide tartozik a veszélyes eb azonnali elkobzása, elszállítása, megfelelő helyen való tartása, és ez esetben a microchippel való megjelölése, vagy a veszélyesnek minősített kutya életének kioltása is.⁶⁷ Ez a szabályozási környezet lehetővé teszi a hatóságnak a gyors és hatékony fellépést, amikor akár a közösség, akár az állatok érdekében erre szükség van.

A járási hivatal közigazgatási szankció kiszabása mellett intézkedéseket is alkalmazhat: az ebtartót az eb közterületen való vezetésekor szigorúbb szabályok betartására kötelezheti; az ebtartót az eb tartási körülményeinek megváltoztatására és szigorúbb tartási feltételek kialakítására kötelezheti; az ebtartót az ebek viselkedésének megítélésében jártas szakértővel egyeztetett képzés elvégzésére kötelezheti; elrendelheti az eb ivartalanítását; az ebet veszélyesnek minősítheti; elrendelheti az eb életének kioltását az Ávtv.-ben meghatározott esetekben; működési engedélyt módosíthatja, visszavonhatja; létesítményt vagy annak egy részét bezárathatja; tartási engedélyt visszavonhatja, az állatjóléti felelőst új képzés elvégzésére kötelezheti.⁶⁸

4.4 A jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó állatvédelmi feladatok

A jegyző hatáskörébe az állatvédelmi és állattartás szabályok betartatásán és ellenőrzésén, illetve az állatvédelmi hatóság közös feladat- és hatáskörébe utalt feladatokon túl, a település belterületén kóborló ebekkel, valamint az eb egyedi veszélyessé minősítésével kapcsolatos feladatokat utal a jogszabály.

A település belterületén kóborló állatok sorsa attól függ, hogy a kóbor állat befogásától számított tizenöt napon belül azonosítható-e az állat tulajdonosa.

Tulajdonos hiányában – azaz, ha a kóbor állat tulajdonosa nem válik ismertté a befogástól számított tizenöt napon belül – a jegyző gondoskodik az állat tulajdonjogának átruházásáról, vagy az állat végleges elhelyezéséről. Az elhelyezés eredménytelensége esetén az állat életét megengedett módon ki lehet oltani.⁶⁹ A jogszabály lehetővé teszi a jegyző számára, hogy az ebrendészeti telep üzemeltetőjével megállapodást kössön e feladatai ellátására.⁷⁰ Amennyiben tehát a kóbor állat tulajdonosát nem lehet azonosítani, a jegyző a felelős az állat további sorsának meghatározásáért. Az Ávtv. alapján a prioritás az állatok védelme és elhelyezése, csak ennek eredménytelensége esetén kerülhet sor az állat életének kioltására, azaz a jegyzőnek a lehető legjobb megoldás megtalálására kell törekednie azon esetekben, ha az állat tulajdonosa nem ismert.

Ha a kóbor állat tulajdonosa ismertté válik, akkor köteles az állatot visszavenni. Emellett a tulajdonosnak viselni kell az állat befogásával és az elhelyezésével kapcsolatban felmerült költségeket.

60 568/2022. (XII. 23.) kormányrendelet 1. sz. melléklet.

61 1998. évi XXVIII. törvény 41. §; 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet 6. § (6)–(7) bekezdés; Jámber, 2022, i. m. 59.

62 785/2021. (XII. 27.) Kormányrendelet a kóbor állat befogásával, tulajdonjogának átruházásával és elhelyezésével kapcsolatos feladatok ellátásának részletes szabályairól 3. § (1) bekezdés b) pont, 4. § (1)–(2) bekezdés; Jámber, 2022, i. m. 59.

63 785/2021. (XII. 27.) Kormányrendelet 6. §; Jámber, (2022), i. m. 59.

64 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet 6. § (6) bekezdés.

65 Lásd: Jámber A. (2013) A „veszélyes eb” fogalmi változásai (a magyar jogban) in Studia Iurisprudente Doctorndum Miskolciensis Miskolci Doktoranduszok Jogtudományi Tanulmányai 12. Miskolc: Gazdász-Elasztik Kft: 135–155; Jámber, 2022, i. m. 119–131.

66 1998. évi XXVIII. törvény 24/B. § (3) bekezdés, 42/A. § (1a) bekezdés; 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet 6. § (6) bekezdés; Bányai, K. (2022b) Az állatok jogi védelme in Raisz A. (szerk.) Környezetjog, Különös rész. Miskolc: Miskolci Egyetemi Kiadó: 96–97.

67 1998. évi XXVIII. törvény 24/C. §; 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet 6. § (6) bekezdés.

68 1998. évi XXVIII. törvény 42/D. §; 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet 6. § (1a) bekezdés.

69 1998. évi XXVIII. törvény 48/A. § (3) bekezdés; Balás E. (2022) Önkormányzati településszervezés. A településszervező önkormányzat. Budapest: Nemzeti Közszolgálati Egyetem: 17; Jámber, (2022), i. m. 60.

70 785/2021. (XII. 27.) Kormányrendelet 3. § (4) bekezdés.

Azonban, ha a tulajdonos nem veszi vissza az állatot, vagy az állatot a tulajdonos részére nem lehet visszaadni az állat egészségét súlyosan veszélyeztető tartási körülmények miatt, akkor a jegyző az állat elkobzásáról dönt és az állat tulajdonjogát másra ruházza át. Ha ez jogilag kizárt vagy eredménytelen, akkor a jegyzőnek az állat végleges elhelyezéséről kell döntenie. Ezen felül a tulajdonost a felmerült költségek megtérítésére is kötelezi a jegyző. Tehát a tulajdonosnak nem csak az állat visszavételével és elhelyezésével kapcsolatos költségeket, hanem minden, felmerült költséget viselnie kell. Ha a jegyző az állat végleges elhelyezéséről hozott döntést és az csak rendszeres költségráfordítással biztosítható, akkor a korábbi tulajdonos a jogsértés súlyától, ismétlődésétől függően legfeljebb tizenkét hónapra jutó költség fizetésére kötelezhető. Az állat elhelyezésének eredménytelensége esetén – negyvenöt nap elteltével – az állat életét megengedett módon ki lehet oltani.⁷¹

A jegyző az ebrendészeti telep üzemeltetőjével kötött megállapodás hiányban is köteles biztosítani az ebrendészeti telepre előírt működési feltételeket, valamint a kóbor állatok elhelyezésére vonatkozó előírásoknak megfelelni.⁷²

A település belterületén kóborló állatok befogásával kapcsolatos feladatokon túl a jegyző kérheti az eb egyedi veszélyessé minősítését a járási hivataltól.⁷³

4.5 A települési önkormányzat feladata az állatok védelme érdekében

Az Ávtv. a település belterületén kóborló állatok befogását a települési önkormányzat kötelező feladataként határozza meg. Ha a kóbor állat tulajdonosa nem válik ismertté a befogástól számított tizenöt napon belül, akkor a befogott kóbor állat feletti rendelkezési jogot az állam szerzi meg.⁷⁴

Az ebrendészeti tevékenység tehát az önkormányzatok feladata és többféle módon végezhetik el ezt a feladatot. Az egyik lehetőség az, hogy saját ebrendészeti telepet üzemeltetnek, vagy az önkormányzatok közösen végzik ezt a tevékenységet önkormányzati társulás keretében. Ilyen esetben kötelesek adatokat szolgáltatni a NÉBIH számára: köteles átadni az ebrendész és a szolgáltató állatorvos adatait, a telephely címét, telefonszámát, az ebrendészeti telep honlapjának címét, és állatfajonkénti bontásban a telepen maximálisan elhelyezhető egyedszámot.⁷⁵ Másik lehetőség, hogy az önkormányzat az ebrendészeti tevékenység ellátására szerződést köt olyan természetes vagy jogi személlyel, aki/ amely ebrendészeti telepet vagy állatmenhelyet működtet.⁷⁶ Az önkormányzat ebben az esetben is felel a kóbor állatok befogásával kapcsolatos feladat megfelelő ellátásért, és továbbra is köteles ellenőrizni a feladat megfelelő ellátását.⁷⁷

Az Ávtv. az önkormányzatok feladat- és hatáskörébe utalja az ebösszeírást, amelynek célja kétféle feladat ellátása. Az önkormányzatok egyrészt az ebrendészeti feladatok ellátásában való részvételre

vannak felhatalmazva, másrészt pedig az ebek veszélyesség elleni oltásának járványvédelmi szempontjaira kell tekintettel lenniük. Az ebösszeírást háromévente legalább egy alkalommal el kell végezni.⁷⁸ Az önkormányzatok az ebösszeírás során az ebnyilvántartással megegyező adatokat jogosultak kezelni. Ezeket az adatokat össze kell vetni az ebnyilvántartásban szereplő adatokkal és eltérés esetén adatot kell szolgáltatni az ebnyilvántartás működtetőjének, azaz a NÉBIH-nek.⁷⁹ A jogalkotói indoklás szerint az ebpopuláció szabályozatlan növekedése komoly problémát jelent, és annak hatékony kezelése érdekében elengedhetetlen, hogy a hatóságok pontos adatokkal rendelkezzenek a tartott kutyák számáról. Ezzel az állatok és az emberek egészségének védelme is jobban biztosítható, és elkerülhetők a bizonytalan becslésekből eredő problémák. Az ebösszeírásnak tehát a járványügyi veszélyek kiküszöbölésén túlmenően is fontos állat- és humánegészségügyi vonatkozásai vannak.⁸⁰

5. ÁLLATVÉDELMI (KÖZIGAZGATÁSI VAGY KÖZ-) FELADATOT EL-LÁTÓ NEM KÖZIGAZGATÁSI SZERVEK

5.1 Magyar Állatorvosi Kamara

Elsődlegesen a közigazgatási szervek rendelkeznek hatósági jogalkalmazói jogkörrel, ugyanakkor közigazgatási hatósági jogkörrel nem közigazgatási szervek is felruházható, amelyek (kizárólag) a végrehajtó-rendelkező tevékenységük gyakorlása során mintegy közigazgatási szerveknek (quasi közigazgatási szerv) tekintendők. Ez azt jelenti, hogy az ilyen szervezeteknek a végrehajtó-rendelkező tevékenységüket el kell választaniuk az alaptevékenységüktől.⁸¹

A Magyar Állatorvosi Kamaráról (a továbbiakban: MÁOK), valamint az állatorvosi szolgáltatói tevékenység végzéséről szóló 2012. évi CXXVII. törvény meghatározza a MÁOK szerepét és feladatait. A törvény kimondja, hogy a MÁOK az állatorvosok önkormányzattal rendelkező köztestülete, amely közfeladatokat és általános szakmai érdek-képviselési feladatokat lát el.⁸² A MÁOK létrejöttének célja, hogy bekapcsolódjon az állat-egészségügyi feladatok ellátásába és koordinálja az állatorvosi tevékenység gyakorlásához kapcsolódó közfeladatokat, emellett szakmai támogatást nyújt az állatorvosoknak. Vagyis a MÁOK az államtól átvett közigazgatási és más szakmai feladatokat végez, illetve az állatorvosok általános érdekképviselését is ellátja.⁸³

A MÁOK nem klasszikus értelemben vett közigazgatási szerv, azonban közigazgatási feladatokat is ellát: az **általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.)** szerinti közigazgatási hatóságként jár el:

- a) a kamarai tagfelvétel,
- b) a tagsági jogviszony szüneteltetése,

71 1998. évi XXVIII. törvény 48/A. § (3)–(4) bekezdés; 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet 6. § (9) bekezdés; Jámbo, 2022, i. m. 60.

72 785/2021. (XII. 27.) Kormányrendelet 3. § (5) bekezdés.

73 1998. évi XXVIII. törvény 24/A. § (8) bekezdés.

74 1998. évi XXVIII. törvény 48/A. § (3) bekezdés; Tatai K., Fodor K., Vetter Sz. (2022) A magyarországi állatvédő szervezetek örökbeadási feltételei és gyakorlata. Magyar Állatorvosok Lapja 144: 544–545; Jámbo, (2022), i. m. 60.

75 785/2021. (XII. 27.) Kormányrendelet 3. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés; Jámbo, 2022, i. m. 61.

76 785/2021. (XII. 27.) Kormányrendelet 3. § (1) bekezdés b) pont, (6) bekezdés; Jámbo, 2022, i. m. 61.

77 785/2021. (XII. 27.) Kormányrendelet 3. § (1) bekezdés b) pont, (3) bekezdés; Jámbo, 2022, i. m. 61.

78 1998. évi XXVIII. törvény 42/B. § (1) bekezdés

79 1998. évi XXVIII. törvény 42/B. § (2)–(3) bekezdés; Jámbo, 2022, i. m. 105.

80 T/4247. számú törvényjavaslat az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény módosításáról (Budapest, 2011. szeptember 15.)

81 Jámbo, 2022, i. m. 63.

82 2012. évi CXXVII. törvény a Magyar Állatorvosi Kamaráról, valamint az állatorvosi szolgáltatói tevékenység végzéséről szóló 1. § (1) bekezdés; A köztestületek önkormányzattal és közjogi jogi személyiséggel rendelkező, közigazgatási hatásköröket gyakorló atipikus közigazgatási szervek. Lásd: Patyi A. (2012) Kvázi-államigazgatási szervek. In: Patyi A., Varga Zs. A. (szerk.) Általános Közigazgatási jog (az Alaptörvény rendszerében). Dialóg Campus Kiadó, Budapest–Pécs, 331.

83 2012. évi CXXVII. törvény; Jámbo, (2022), i. m. 64.

- c) a praxisengedély kiadása és visszavonása,
- d) az állategészségügyi szolgáltató tevékenység szüneteltetése,
- e) az állatorvosi és asszisztensi névjegyzékkel kapcsolatos nyilvántartás vezetése,
- f) az asszisztensi tevékenység végzésének szüneteltetése,
- g) az állategészségügyi intézményekkel és az engedélyezett állategészségügyi szolgáltatókkal kapcsolatos nyilvántartás vezetése,
- h) a kedvtelésből tartott állatok nem kereskedelmi célú mozgásához szükséges útlevel kiállításával kapcsolatos nyilvántartás vezetése,
- i) a hatósági ellenőrzés lefolytatása,
- j) hatósági bizonyítvány kiállítása során.⁸⁴

5.2 Közös ügyünk az állatvédelem Alapítvány

2022-ben az Országgyűlés a 'Közös ügyünk az állatvédelem Alapítvány' létrehozásáról szóló 2022. évi XXXIV. törvény preambulumban kimondta, hogy az Országgyűlés az állatvédelmet minden magyar állampolgárt érintő közös társadalmi ügynek tekinti és a jogszabályt az állatok jóléte és védelme, a felelős állattartás és az állatvédelem népszerűsítése, valamint az állatvédelemmel foglalkozó civil szervezetekkel való együttműködés megerősítése érdekében alkotta meg.⁸⁵

Az Országgyűlés meghatározta azokat a közfeladatokat, amelyeket az Alapítványnak el kell látnia. Az Alapítvány közfadatai keretében tájékoztató portált működtet az állatvédelemmel kapcsolatos információk közvetítése érdekében, koordinálja az állatvédelmi szakmai konferenciákat, állatvédelemmel kapcsolatos országos kommunikációs és érzékenyítő kampányokat, állatvédelmi pályázatokat bonyolít le és felügyel, a fiatal generációk számára tudatosítja az állatvédelem fontosságát, ösztönzi az állatvédelem népszerűsítését célzó tudományos és oktatási tevékenységet, képzési programokat dolgoz ki és koordinálja azokat, támogatja az állatvédelemmel foglalkozó civil és gazdálkodó szervezeteket, valamint ösztönzi az együttműködésüket, a hazai állattartási kultúra fejlesztése érdekében feltérképezi a nemzetközi jó gyakorlatok adaptálási lehetőségeit.⁸⁶

Az Országgyűlés felhívta a Kormányt, hogy az állam, mint alapító nevében hozza létre a 'Közös ügyünk az állatvédelem Alapítványt' egyrészt az állatvédelem fejlesztésével és népszerűsítésével kapcsolatos feladatok hatékony ellátása érdekében, másrészt pedig az állattartás felelősségének tudatosítása céljából.⁸⁷ Az Alapítvány közhasznú jogállással rendelkezik.⁸⁸ Az Alapítványt 2023. február 21-én jegyezte be a Fővárosi Törvényszék.

84 2012. évi CXXVII. törvény 4. § (8) bekezdés; Uo. 64–65.
85 2022. évi XXXIV. törvény.
86 2022. évi XXXIV. törvény 2. § (1) bekezdés.
87 2022. évi XXXIV. törvény 1. § (1)–(2) bekezdés.
88 2022. évi XXXIV. törvény 3. §.

6. ÁLTALÁNOS HATÁSKÖRI ÉS ILLETÉKESSÉGI SZABÁLYOK

A hatáskör azokat a leginkább jogi eszközöket foglalja magába, amelyek a feladat megvalósításához szükségesek,⁸⁹ és amelyek alapján egy egyedi hatósági ügyben jogosult és köteles eljárni egy közigazgatási szerv.⁹⁰ A hatóságot és hatáskörét törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati rendelet állapítja meg.

Az illetékesség a különböző közigazgatási szervek közötti területi munkamegosztást jelenti.⁹¹ Az illetékesség megállapítása hozzájárul a párhuzamos eljárások elkerüléséhez és a közigazgatási tevékenységek koordinálásához a különböző területeken. Az illetékességi szabályokat jogszabály eltérő rendelkezése hiányában **Ákr.** állapítja meg.

Az **Ákr.** alapján a hatóság a hatáskörébe tartozó ügyben az illetékességi területén vagy kijelölés alapján köteles eljárni.⁹² Az eljárási kötelezettség a jogállamiság elvéből fakadó garanciális követelmény, a jogszabályban meghatározott hatáskör gyakorlása nem lehetőség a hatóság számára, hanem kötelesség.⁹³

A hatóságnak az eljárás minden szakaszában hivatalból kell vizsgálnia a hatáskörét és illetékességét. Ha a hatáskör vagy illetékesség hiányát észleli és kétséget kizáróan megállapítható az ügyben illetékességgel rendelkező hatóság, akkor az ügyet átteszi, ennek hiányában a kérelmet visszautasítja vagy az eljárást megszünteti.⁹⁴ A hatáskör és illetékesség vizsgálata a hivatalbóliség elve érvényesülésének egy speciális esete. Ha a hatóság a hatáskör vagy illetékesség hiányát észleli, akkor azonnal, de legkésőbb nyolc napon belül megteszi a szükséges intézkedéseket.⁹⁵

Az **Ákr.** általános és speciális illetékességi okokat határoz meg. Az illetékességi ok az a tény, amely alapján a jogszabály meghatározza, hogy az azonos hatáskörű hatóság közül melyik hatóságot terheli az eljárási kötelezettség. Az illetékességi terület pedig az a földrajzi terület, ahol eljárási kötelezettsége van az illetékes hatóságnak.⁹⁶ Ha jogszabály másként nem rendelkezik, az azonos hatáskörű hatóságok közül az jár el, amelynek illetékességi területén

- a) az ügy tárgyát képező ingatlan fekszik, ennek hiányában
- b) a tevékenységet gyakorolják vagy gyakorolni kívánják, ennek hiányában
- c) a jogellenes magatartást elkövették.⁹⁷

89 Árva Zs., Balázs I., Barta A., Veszprémi B. (2021) Közigazgatási jogi alaptanok. 2. átdolgozott kiadás. Debrecen. 28.
90 Barta A. (2023) Az illetékesség szabályai. In: Árva Zs., Balázs I., Barta A., Pribula L., Veszprémi B. (2023) Közigazgatási eljárások. Debrecen. 65.
91 Árva Zs., Balázs I., Barta A., Veszprémi B. (2021) i. m. 28.
92 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról 15. §.
93 Hajás B. (2022) Alapvető rendelkezések. Az eljárási kötelezettség. In: Petrik F. (szerk.) (2017) A közigazgatási eljárás szabályai I. – Ákr. – Az általános közigazgatási rendtartása magyarázata. Kommentár a gyakorlat számára. 4. kiadás.
94 2016. évi CL. törvény 17. §; Barta, (2023), i. m. 65.
95 Hajás B. (2022) A hatáskör és az illetékesség vizsgálata. In: Petrik F. (szerk.) (2017) A közigazgatási eljárás szabályai I. – Ákr. – Az általános közigazgatási rendtartása magyarázata. Kommentár a gyakorlat számára. 4. kiadás.
96 Hajás B. (2022) Illetékesség. In: Petrik F. (szerk.) (2017) A közigazgatási eljárás szabályai I. – Ákr. – Az általános közigazgatási rendtartása magyarázata. Kommentár a gyakorlat számára. 4. kiadás.
97 2016. évi CL. törvény 16. § (1) bekezdés.

Ha ezek alapján nem állapítható meg az illetékes hatóság, a kérelmező ügyfél választása szerint lakóhelye vagy tartózkodási helye, illetve székhelye, telephelye vagy fióktelepe szerint illetékes hatóság jár el.⁹⁸ Ha az ügyfél lakcíme ismeretlen vagy az ügyfél nem rendelkezik magyarországi lakcímmel, akkor az illetékességet az ügyfél utolsó ismert hazai lakcíme alapján kell megállapítani.⁹⁹ Ha mindezekre figyelemmel sem állapítható meg az illetékes hatóság, az adott ügyfajtában a fővárosban eljárásra jogosult hatóság jár el, több azonos hatáskörű fővárosi hatóság esetén pedig az illetékességi vita szabályait kell megfelelően alkalmazni.¹⁰⁰ Végezetül, ha az ügyben több hatóság is illetékes, akkor a megelőzés elve alapján kell eljárni, ami azt jelenti, hogy az illetékes hatóságok közül az jár el, amelynél az eljárás előbb indult meg.¹⁰¹

Előfordulhat, hogy a hatóságok között vita alakul ki arról, hogy melyiküket terheli az eljárási kötelezettség. Pozitív hatásköri vagy illetékességi vitáról van szó, ha több hatóság állapította meg hatáskörét vagy illetékességét ugyanabban a hatósági ügyben. Negatív hatásköri vagy illetékességi összeütközés esetén pedig több hatóság a hatáskörének vagy illetékességének hiányát állapítja meg.¹⁰² Az ilyen esetek feloldására is az Ákr. nyújt megoldást. A vita rendezése érdekében az érdekelt hatóságok kötelesek egymás közt egyeztetni és megkísérelni a vita eldöntését. Az egyeztetés kezdeményezésére azonnal, de legfeljebb három napon belül kell sort keríteni.¹⁰³ Az egyeztetést az a hatóság kezdeményezi, amelyiknél az eljárás később indult meg, amelyik hatáskörének és illetékességének hiányát később állapította meg, vagy amelyik hatóságnál az ügyfél az egyeztetés lefolytatása iránti kérelmét benyújtotta.¹⁰⁴ Ha hatásköri összeütközés esetén az egyeztetés eredménytelen, akkor a közigazgatási bíróság jelöli ki az eljáró hatóságot. Eredménytelen illetékességi vitarendezés esetén pedig öt napon belül a legközelebbi közös felügyeleti szerv, ennek hiányában a vita eldöntését kérő hatóság működési területe szerint illetékes fővárosi és vármegyei kormányhivatal jelöli ki az eljáró hatóságot.¹⁰⁵

7. INTÉZKEDÉSEK, KÖTELEZÉSEK ÉS KÖZIGAZGATÁSI SZANKCIÓK AZ ÁLLATVÉDELMI ELJÁRÁSBAN

Az állatvédelmi hatóságként kijelölt szervek közigazgatási hatóságok és az állatvédelmi ügyek közigazgatási hatósági ügynek minősülnek azáltal, hogy döntéseikkel ügyfelet érintő kötelezettség(ek) et állapítanak meg: az állatvédelmi hatóság által hozott határozat közigazgatási hatósági határozatnak minősül. Az állatvédelmi eljárás, mint közigazgatási eljárás célja, a tényállás tisztázását követően a jogsértés tényének megállapítása, vagy kizárása.¹⁰⁶

Az állatvédelmi hatóság az állatvédelmi hatósági eljárás során többféle jogkövetkezményt alkalmazhat a megállapított jogsértésekkel kapcsolatban. A közigazgatási szankciók alkalmazására egyrészt a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Szankció törvény) alapján jogosult a hatóság. Emellett az **Ávtv.** egy **külön fejezetben**, az „*Intézkedések és közigazgatási szankciók*” cím alatt is részletesen szabályozza azokat az intézkedéseket és szankciókat, amelyeket az állatvédelmi hatóság alkalmazhat az állatvédelmi jogszabályok megsértése esetén.¹⁰⁷

7.1 Figyelmeztetés

A figyelmeztetés célja, hogy a hatóság rosszallását fejezze a megállapított szabályszegés elkövetése miatt. Emellett újabb szankció kiszabásának lehetőségét is kilátásba helyezi, ezzel felszólítva az ügyfelet, hogy a jövőben tartózkodjon a közigazgatási szabályszegés elkövetésétől.¹⁰⁸

A figyelmeztetés alkalmazásának feltételeit és körülményeit a Szankció törvény részletezi. Eszerint a figyelmeztetés alkalmazására akkor kerülhet sor, ha más szankció nem alkalmazható a közigazgatási szabályszegés miatt, vagy ha a közigazgatási szabályszegés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú és a figyelmeztetéstől kellő visszatartó hatás várható.¹⁰⁹ Tehát a figyelmeztetés lehet a megfelelő szankció akkor, ha az elkövetett szabályszegés kisebb súlyú volt és az ügyfélnek csak a figyelmeztetésre van szüksége a további szabálykövetésre.

A hatóság figyelmeztetést alkalmaz, ha az ügyfél számára kötelezettséget állapít meg, és a kötelezettséget megállapító döntésben más szankciót nem szab ki.¹¹⁰ Tehát hatósági intézkedések és kötelezések mellett lehet figyelmeztetést alkalmazni. Ebben az esetben a Közigazgatási Szankciók Nyilvántartásába csak a figyelmeztetés kerül bejegyzésre, a kötelezés nem.

7.2 Állatvédelmi (közigazgatási) bírság

Az Ávtv. alapján az állatvédelemmel kapcsolatos állami feladatok ellátását és az önkormányzati feladatok támogatását három állami pénzügyi forrás biztosítja: a központi költségvetésben állatvédelemre előirányzott pénzügyi összegek, az állatvédelmi hozzájárulás, és az állatvédelmi bírság.¹¹¹ Vagyis az állatvédelmi bírság az állatvédelmi feladatok pénzügyi fedezetének egyik forrása.¹¹²

Az Ávtv. értelmében aki tevékenységével vagy mulasztásával az állatok kíméletére, védelmére vonatkozó jogszabály vagy hatósági határozat előírását megsérti, vagy annak nem tesz eleget állatvédelmi bírságot köteles fizetni.¹¹³ „E szabályból tehát az következik, hogy a fizetésre kötelezésnek nemcsak aktív magatartás, tevékenység, hanem nem-tevés – a cselekvési lehetőség, illetve cselekvési kötelezettség elmulasztása – is az alapja lehet, másrészt a bírság kiszabására nemcsak az állatok kíméletére, védelmére vonatkozó jogszabály, hanem hatósági határozat előírásának megsértése,

98 2016. évi CL. törvény 16. § (2) bekezdés.

99 2016. évi CL. törvény 16. § (3) bekezdés.

100 2016. évi CL. törvény 16. § (4) bekezdés.

101 2016. évi CL. törvény 16. § (5) bekezdés.

102 2016. évi CL. törvény 18. § (1) bekezdés; Barta, (2023), i. m. 65; Hajás B. (2022) Hatásköri és illetékességi vita. In: Petrik F. (szerk.) (2017) A közigazgatási eljárás szabályai I. – Ákr. – Az általános közigazgatási rendtartása magyarázata. Kommentár a gyakorlat számára. 4. kiadás.

103 2016. évi CL. törvény 18. § (1) bekezdés.

104 2016. évi CL. törvény 18. § (2) bekezdés.

105 2016. évi CL. törvény 18. § (3) bekezdés.

106 Jámbor, 2022, i. m. 74.

107 1998. évi XXVIII. törvény VIII/A. fejezet; 2017. évi CXXV. törvény a közigazgatási szabályszegések szankcióiról.

108 2017. évi CXXV. törvény 6. § (1) bekezdés.

109 2017. évi CXXV. törvény 6. § (3) bekezdés.

110 2017. évi CXXV. törvény 6. § (4) bekezdés.

111 1998. évi XXVIII. törvény 42. § (1) bekezdés.

112 Paulovics, 2002, i. m. 87; Jámbor, 2022, 71.

113 1998. évi XXVIII. törvény 43. § (1) bekezdés.

vagy az ezekben foglalt rendelkezéseknek a nem teljesítése miatt is sor kerülhet.”¹¹⁴ Az állatvédelmi bírság mértékének a magatartás súlyához, ismétlődéséhez és különösen az állatnak okozott sérelem jellegéhez, időtartamához kell igazodnia.¹¹⁵ Ez azt jelenti, hogy egy súlyosabb vagy ismétlődő jogsértés magasabb összegű bírságot von maga után. Azonban a bírság mértékének meghatározásakor nemcsak a megvalósított tevékenység vagy mulasztás irányadó, hanem az is, hogy az az állatnak milyen mértékű szenvedést vagy sérelmet okozott és ez mennyi ideig tartott. Ha az állat súlyos vagy hosszan tartó sérelmet szenvedett, ez az ok az a bírság összegének növelésére/emelésére szolgál. Ellenkező esetben, ha az okozott szenvedés vagy sérelem kevésbé súlyos vagy rövid ideig tartott, akkor a bírság mértéke alacsonyabb.

Az állatvédelmi bírságot, mint közigazgatási anyagi jogi bírságot¹¹⁶ az állatvédelmi hatóság szabja ki, és jogosult azt helyszíni bírsággént is kiszabni.¹¹⁷ A helyszíni bírság alkalmazására olyan esetekben kerül sor, amikor az elkövetett jogsértés egyszerű megítélésű, kisebb súlyú, de a figyelmeztetés jogkövetkezményét már nem tűri. A kiszabott helyszíni bírság összege azonban nem lehet magasabb, mint az azonos tényállás mellett megállapítható közigazgatási bírság legmagasabb összegének negyede.¹¹⁸

Az állatvédelmi bírság kiszabására hatóságként a jegyző, a járási hivatal, a vármegyei kormányhivatal, a Pest Vármegyei Kormányhivatal, valamint a NÉBIH jogosult.¹¹⁹

Az Ávtv. rögzíti, hogy a bírság megfizetése nem mentesít más jogkövetkezmények alól.¹²⁰ „Ezek lehetnek büntetőjogi, polgári jogi felelősségi (pl. kártérítési), fegyelmi jogkövetkezmények egyaránt. Ugyanaz a magatartás egyszerre több ilyen jogkövetkezményt is maga után vonhat.”¹²¹

Az Ávtv. meghatározza az állatvédelmi bírság alapösszegét: tizenötezer forint. Kivételt képeznek azok az esetek, amelyek során a jogsértés elszenvetője kedvtelésből tartott állat. Ekkor az állatvédelmi bírság alapösszege jelentősen megemelkedik: hetvenötezer forint.¹²²

Az állatvédelmi bírságra vonatkozó részletes szabályokat kormányrendelet állapítja meg.¹²³ A bírság mértékének megállapításához az alapösszeget a jogsértés körülményeitől függően meg kell szorozni a kormányrendeletben meghatározott szorzókkal.¹²⁴ Az állatvédelmi bírság tekintetében felső összeghatárt nem határoz meg a jogszabály.

Az állatvédelmi bírság mértékének számítására részletes szabályokat határoz meg a kormányrendelet:

- a) több tényállás együttes fennállása esetén az egy táblázatban található szorzókat táblázatonként összeadva kell a mellékletre vonatkozó értéket megállapítani;
- b) a mellékletenként kapott szorzókat összeszorozva kapott számmal meg kell szorozni a bírság alapösszegét, amely által kapott szorzat a bírság mértéke;
- c) amennyiben a bírság kiszabására okot adó jogsértés közvetlenül nem befolyásolja az állat jólétét vagy tíz vagy annál kevesebb gerinces állat egyedét érinti, úgy a 2. melléklet szerint alkalmazandó szorzó 1;
- d) ha a jogsértést okozó cselekményt szándékosan követték el, az adott tényálláshoz tartozó szorzót vagy szorzókat kell alkalmazni;
- e) az azonos tényállású, három éven belüli ismételt jogsértés esetén a bírság összege a korábban kiszabott bírság másfélszeresénél nem lehet kevesebb, de nem haladhatja meg az adott jogsértés esetén kiszabható bírság legmagasabb mértékét.¹²⁵

2017-ben az Alkotmánybíróság alkotmányos követelményként mondta ki az állatvédelmi bírság alkalmazásával kapcsolatban, hogy „...ha állatkínzás vétsége vagy büntette miatt büntetőjogi felelősség megállapításának van helye, vagy a büntetőjogi felelősség kérdésében már jogerős marasztaló döntés született, akkor ugyanazon tényállás alapján indult állatvédelmi hatósági eljárásban, ugyanazon jogellenescselekmény miatt állatvédelmi bírság kiszabására ugyanazon személlyel szemben nem kerülhet sor.”¹²⁶ Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a büntetőjogi jellegű alkotmányos alapelveknek más jogágakba tartozó, például állatvédelmi hatósági eljárásokban is érvényesülniük kell, ha azok valamely jogsértés szankcionálását célozzák. Az állatvédelmi bírság a büntető jellegű jogkövetkezmények közé tartozik és nem valamely tevékenység kikényszerítésére irányul. Ugyanakkor az állatvédelmi hatóság jogosult az állatvédelmi ügyekben az állatvédelmi bírság helyett más jogkövetkezményeket alkalmazni még akkor is, ha ugyanazt a személyt ugyanazért a jogellenes cselekményért büntetőjogi felelősség alapján jogerősen elítélték. Azok a jogkövetkezmények, amelyeket az állatvédelmi hatóság alkalmazhat nem büntető jellegű szankciók, hanem inkább reparációs és prevenciós célokat szolgálnak, valamint az állatvédelmi hatóság mérlegelési jogkörébe tartozik, hogy az adott esetben melyik – állatvédelmi bírságot, vagy más, nem represszív – jogkövetkezményt alkalmazza.¹²⁷ Összességében megállapítható, hogy az Alkotmánybíróság álláspontja szerint párhuzamos eljárás¹²⁸ továbbra is lefolytatható, azonban büntető jellegű jogkövetkezmények mellett közigazgatási szankciót nem lehet kiszabni, de intézkedést lehet alkalmazni.¹²⁹

7.3 Állattartástól eltiltás

Az állattartástól eltiltás szabályának bevezetése azon a felismerésen alapul, hogy amennyiben az

114 Jámber, (2022), i. m. 71–72.

115 1998. évi XXVIII. törvény 43. § (1) bekezdés.

116 Hoffmann I., Somody B. (2021) Animal Protection in Hungary: A Multilayer System Based on an Administrative Approach. *Studia Iuridica Lublinensia*, 30(3): 113, DOI: 10.17951/sil.2021.30.3.109-118.

117 1998. évi XXVIII. törvény 43. § (2)–(2a) bekezdés; Jámber, (2022), i. m. 72.

118 2017. évi CXXV. törvény a közigazgatási szabályszegések szankcióiról 11. § (5) bekezdés; Kajó C. (2022) Tapasztalatok az egy éves állatvédelmi helyszíni bírságról. *Jegyző és Közigazgatás* 24(1).

119 Jámber, 2022, i. m. 74.

120 1998. évi XXVIII. törvény 43. § (4) bekezdés.

121 Zoltán, (2000), i. m. 154; Jámber, (2022), i. m. 72.

122 1998. évi XXVIII. törvény 43. § (1a)–(1b) bekezdés.

123 244/1998. (XII. 31.) kormányrendelet az állatvédelmi bírságról; Paulovics A. (2007) Az állatvédelem jogi szabályozása 1985-2005. In: Jakab A., Takács P. (szerk.) *A magyar jogrendszer átalakulása 1985/1990-2005* (II. kötet). Budapest, Gondolat-ELTA ÁJK, 892.

124 Lásd: 244/1998. (XII. 31.) Kormányrendelet 1–4. sz. mellékletei.

125 244/1998. (XII. 31.) Kormányrendelet az állatvédelmi bírságról 2. § és 4; Jámber, (2022), i. m. 73; Kajó, (2022), i. m.

126 8/2017. (IV. 18.) Alkotmánybírósági határozat; Bányai K. (2021) Gondolatok a ne bis in idem elvről az állatok jogi védelmét szolgáló közigazgatási és büntetőjogi szankciók tükrében. *Agrár- és Környezetjog*. 31:28.

127 8/2017. (IV. 18.) Alkotmánybírósági határozat; Jámber, 2022, i. m. 76–77.

128 Polt P., Varga Zs. A. (szerk.) (2013) *Az ügyészek nagy kézikönyve*. Wolters Kluwer Kft: 1378.

129 Kajó C. (2020) Záróközből alapkö – az ultima ratio elporladása az állatkínzás bűncselekményeknél. *Jegyző és közigazgatás* 6:16; Jámber, 2022, i. m. 77.

állattartó szándékosan vagy ismételten szegi meg a felelős állattartás szabályait, akkor a tartott vagy a jövőben tartandó állat jóléte bizonytalan lehet. Ezen szabály bevezetésével a hatóságoknak lehetőségük van feltételekhez kötni, vagy korlátozni az állattartást bizonyos körülmények esetén.¹³⁰ Az Ávtv. az állattartástól eltiltás alkalmazását két esetben teszi lehetővé.¹³¹

Az egyik esetben kizárólag kedvtelésből tartott állat tartásától lehet eltiltani az állattartót állatvédelmi bírság kiszabása mellett. Ezt a szankciót alkalmazzák, ha az állatok védelmére és kíméletére vonatkozó jogszabály vagy hatósági határozat rendelkezéseinek szándékos vagy ismételten megszegése az állat maradandó egészségkárosodásához vagy pusztulásához vezet, és sem az állatvédelmi bírság kiszabása, sem az állatvédelmi képzésen való részvételre kötelezés nem garantálja a kedvtelésből tartott vagy a jövőben tartandó állat jólétét.¹³² Az állattartástól eltiltás ideje 2-8 év lehet, amelyet a jogsértés súlyától függően kell meghatározni.

A másik esetben is állatvédelmi bírság kiszabása mellett alkalmazzák az állattartástól eltiltást, de ez a szabály már nem kizárólag a kedvtelésből tartott állatra, hanem az érintett állatfajra vonatkozik. Ebben az esetben az eltiltás alkalmazásának feltételei megegyeznek a kedvtelésből tartott állat tartásától való eltiltás feltételeivel: az állatok védelmére és kíméletére vonatkozó jogszabály vagy hatósági határozat rendelkezéseinek szándékos vagy ismételten megszegése az állat maradandó egészségkárosodásához vagy pusztulásához vezet, és sem az állatvédelmi bírság kiszabása, sem az állatvédelmi képzésen való részvételre kötelezés nem garantálja a tartott vagy a jövőben tartandó állat jólétét. Az állattartástól eltiltás ideje szintén 2-8 év lehet, amelyet a jogsértés súlyától függően kell meghatározni.¹³³

Az állattartástól eltiltás alkalmazására a jegyző, a járási hivatal, a vármegyei kormányhivatal, a Pest Vármegyei Kormányhivatal, valamint a NÉBIH, mint kijelölt állatvédelmi hatóság jogosult,¹³⁴ amely az állattartástól eltiltást haladéktalanul köteles bejegyezni a Közigazgatási Szankciók Nyilvántartásába, illetve az állattartástól eltiltás végrehajtásának ellenőrzése érdekében betekinthez a Közigazgatási Szankciók Nyilvántartásába.¹³⁵

7.4 Elkobzás

Az Ávtv. az elkobzást több esetben teszi lehetővé: egyrészt az állattartó kötelezettségeinek nem, vagy nem megfelelő teljesítésével összefüggésben, másrészt a veszélyes ebek által okozott sérülésekkel kapcsolatban.¹³⁶

Ha az állattartó az Ávtv.-ben vagy külön jogszabályban foglalt rendelkezéseket nem, vagy nem megfelelően teljesíti és ezáltal állat vagy ember egészségét súlyosan veszélyezteti, az állatvédelmi hatóság az állat tulajdonosának költségére elrendelheti – a feltételek biztosításáig – az állat megfelelő

helyre való szállítását és a várható tartási költségek tulajdonos általi megelőlegezését. Ha az állattartó az állatvédelmi hatóság által előírt időpontig gondoskodik a jogszabályszerű állattartási feltételek biztosításáról, akkor az elszállított állatot részére vissza kell szolgáltatni, ellenkező esetben az állatvédelmi hatóság az állatot elkobozza. Összességében tehát megállapítható, hogy ez esetben az elkobzásra csak akkor kerülhet sor, ha az állatvédelmi hatóság által előírt időpontig az állattartó a jogszabályi feltételeket nem teljesíti.¹³⁷

Az Ávtv. a veszélyes eb azonnali elkobzását három esetben teszi lehetővé. Egyrészt akkor, ha az eb súlyos vagy maradandó kimenetelű sérülést okoz embernek, másrészt, ha az halálos kimenetelű sérülést okoz embernek, harmadrészt pedig akkor, ha az eb tartó veszélyes eb tartási engedélyét visszavonják. A jogerős határozattal elrendelt elkobzás költségei az eb tulajdonosát terhelik.¹³⁸

Az Ávtv. tiltja az olyan állatok kedvtelési célú tartását, szaporítását és forgalomba hozatalát, amelyek ökológiai szempontból veszélyesek az ország őshonos növény-, illetve állatvilágára. E rendelkezés megsértése esetén az állat elkobzásáról határoz a vármegyei kormányhivatal, mint kijelölt állatvédelmi hatóság.¹³⁹

Az Ávtv. alapján az elkobzott dolog tulajdonjoga az államra száll, kivéve, ha törvény ettől eltérően rendelkezik.¹⁴⁰

7.5 Állatvédelmi oktatáson való részvételre kötelezés

Az állatvédelmi hatóság az Ávtv. alapján jogosult arra, hogy állatvédelmi bírság kiszabása helyett vagy azzal egyidejűleg az állattartót állatvédelmi oktatáson való részvételre kötelezze, melynek célja az, hogy állattartó az állatok gondozását, a velük való helyes bánásmódot elsajátítsa.¹⁴¹ Ha az állattartó önként nem vesz részt az oktatáson, akkor állatvédelmi bírság lép az állatvédelmi képzésen való részvételre kötelezés, illetve annak hátralévő része helyébe.¹⁴² Ebben az esetben az állatvédelmi bírság mértékét úgy kell megállapítani, hogy egy nap képzésen való részvételnek ötvenezer forint állatvédelmi bírság felel meg, illetve a bírság összege legalább százezer forint.¹⁴³

Az állatok sérelmére elkövetett cselekmények visszaszorítása hosszútávon leginkább a tudatformálásra épülő megközelítéssel érhető el. Az állatvédelmi és állattartási szabályok megsértése gyakran abból ered, hogy az állattartók állatok igényeivel kapcsolatos tudása nem megfelelő vagy hiányos, illetve nem tekintik az állatokat érző lénynek. A legkönnyebben az oktatás segíthet megváltoztatni ezt a szemléletmódot és elősegítheti a felelős állattartás elterjedését.¹⁴⁴

7.6 Rendszeres jelentéstételre vagy tartási gyakorlattal rendelkező személy igénybevételére kötelezés

Az állatok tartása, egészségi állapota tekintetében rendszeres jelentéstételre vagy az érintett állatfaj

130 T/4247. számú törvényjavaslat az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény módosításáról részletes indokolás.

131 Jámbor, (2022), i. m. 78.

132 1998. évi XXVIII. törvény 43. § (9) bekezdés.

133 1998. évi XXVIII. törvény 43. § (10) bekezdés.

134 383/2016. (XII. 2.) Kormányrendelet 6. § (1) bekezdés.

135 1998. évi XXVIII. törvény 43. § (14)–(15) bekezdés.

136 Jámbor, (2022), i. m. 80.

137 1998. évi XXVIII. törvény 45/B. §; Jámbor, 2022, i. m. 81.

138 1998. évi XXVIII. törvény 24/C. § (4)–(5) bekezdés; Jámbor, (2022), i. m. 81.

139 1998. évi XXVIII. törvény 48/B §; 383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet 6. § (8) bekezdés.

140 1998. évi XXVIII. törvény 45/C. §.

141 1998. évi XXVIII. törvény 43. § (6) bekezdés.

142 1998. évi XXVIII. törvény 43. § (7) bekezdés.

143 244/1998. (XII. 31.) Kormányrendelet 3. §; Jámbor, (2022), i. m. 77.

144 T/4247. számú törvényjavaslat az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény módosításáról részletes indokolás.

vonatkozásában tartási gyakorlattal rendelkező személy igénybevételére kötelezés csak olyan állattartókkal szemben alkalmazható, akik/amelyek nem kedvtelésből tartott állatot gondolnak, illetve felügyelnek. Ez azokat az eseteket célozza, ahol az állatok tartása nem kifejezetten kedvtelési vagy hobbi célból történik, hanem például mezőgazdasági, tenyészállatokkal kapcsolatos. Ezt az intézkedést állatvédelmi bírság kiszabása mellett lehet elrendelni. A kötelezés alkalmazásának feltétele, hogy az állattartó szándékosan vagy ismételten megsértse az állatok védelmére vonatkozó jogszabályokat vagy hatósági határozat rendelkezéseit és ezzel állatának maradandó egészségkárosodását vagy pusztulását okozza és sem az állatvédelmi bírság kiszabásával, sem az állatvédelmi képzésen való részvételre kötelezéssel nem biztosítható a tartott vagy a jövőben tartandó állat jóléte.¹⁴⁵

A kötelezés elrendelésére az állatvédelmi hatóság: a jegyző, a járási hivatal, a vármegyei kormányhivatal, a Pest Vármegyei Kormányhivatal, valamint a NÉBIH jogosult.¹⁴⁶ Az elrendelt kötelezettségek időtartama a jogsértés súlyától függ, amely 2-8 évig terjedhet,¹⁴⁷ ami lehetővé teszi az állatvédelmi hatóság számára, hogy az intézkedést az adott eset körülményeihez és a jogsértés súlyához igazítsa.

Ha az állattartó a kötelezettségének nem tesz eleget, akkor az állatvédelmi hatóság jogkövetkezményként az állattartástól eltiltást alkalmazhatja.¹⁴⁸

7.7 Az állat elszállítása, a tartási költségek megelőlegezésének elrendelése

Az állat megfelelő helyre való elszállítására és a várható tartási költségek tulajdonos általi megelőlegezésének elrendelésére két feltétel fennállása esetén kerülhet sor: az állattartó megszegi vagy nem megfelelően teljesíti az Ávtv.-ben vagy külön jogszabályban foglalt rendelkezéseket, és ezáltal az állat vagy ember egészségét súlyosan veszélyezteti.¹⁴⁹ Ha ezek a feltételek teljesülnek, az állatvédelmi hatóság határidőt ír elő, ameddig az állattartó köteles gondoskodni arról, hogy az állattartás a jogszabályoknak megfelelő legyen. Emellett a feltételek teljesítéséig a hatóság az állatot megfelelő helyre szállítja, valamint elrendeli a várható tartási költségek megelőlegezését. Ha az állattartó határidőben teljesíti a feltételeket, és eleget tesz a kötelezettségeknek, akkor az elszállított állatot vissza kell szolgáltatni neki. Ellenkező esetben az állatvédelmi hatóság az állat elkobzásáról határoz.¹⁵⁰ Állatvédelmi hatósággként a jegyző, a járási hivatal, a vármegyei kormányhivatal, a Pest Vármegyei Kormányhivatal, valamint a NÉBIH jár el.¹⁵¹

145 1998. évi XXVIII. törvény 43. § (11) bekezdés; Jámbor, (2022), i. m. 79.

146 383/2016. (XII. 2.) Kormányrendelet 6. § (1) bekezdés.

147 1998. évi XXVIII. törvény 43. § (11) bekezdés.

148 1998. évi XXVIII. törvény 43. § (12) bekezdés.

149 1998. évi XXVIII. törvény 45/B. § (1) bekezdés; Jámbor, (2022), i. m. 79-80.

150 1998. évi XXVIII. törvény 45/B. § (2) bekezdés; Jámbor, (2022), i. m. 79-80.

151 383/2016. (XII. 2.) Kormányrendelet 6. § (1) bekezdés.

7.8 Intézkedések az állatvédelmi törvényben

A közigazgatási szankció kiszabása mellett az állatvédelmi hatóság többféle intézkedést alkalmazhat: az ebtartót az eb közterületen való vezetésekor szigorúbb szabályok betartására kötelezheti; az ebtartót az eb tartási körülményeinek megváltoztatására és szigorúbb tartási feltételek kialakítására kötelezheti; az ebtartót az ebek viselkedésének megítélésében jártas szakértővel egyeztetett képzés elvégzésére kötelezheti; elrendelheti az eb ivartalanítását; az ebet veszélyesnek minősítheti; elrendelheti az eb életének kioltását a 24/C. § szerinti esetekben; működési engedélyt módosíthatja, visszavonhatja; létesítményt vagy annak egy részét bezáráthatja; tartási engedélyt visszavonhatja; az állatjóléti felelőst új képzés elvégzésére kötelezheti.¹⁵²

152 1998. évi XXVIII. törvény 42/D. § (1) bekezdés.

FELHASZNÁLT JOGFORRÁSOK

1998. évi XXVIII. törvény az állatok védelméről és kíméletéről

2012. évi CXXVII. törvény a Magyar Állatorvosi Kamaráról, valamint az állatorvosi szolgáltatói tevékenység végzéséről

2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról

2017. évi CXXV. törvény a közigazgatási szabályszegések szankcióiról

2018. évi CXXV. törvény a kormányzati igazgatásról

2022. évi XXXIV. törvény a Közös ügyünk az állatvédelem Alapítvány létrehozásáról

244/1998. (XII. 31.) kormányrendelet az állatvédelmi bírságról

41/2010. (II. 26.) kormányrendelet a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról

383/2016. (XII. 2.) kormányrendelet a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről

578/2020. (XII. 14.) kormányrendelet az élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszer működéséről

785/2021. (XII. 27.) kormányrendelet a kóbor állat befogásával, tulajdonjogának átruházásával és elhelyezésével kapcsolatos feladatok ellátásának részletes szabályairól

182/2022. (V. 24.) kormányrendelet a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről

568/2022. (XII. 23.) kormányrendelet a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról

1124/2021. (III. 12.) kormányhatározat a Nemzeti Állatvédelmi Tanácsról

1955/2021. (XII. 23.) kormányhatározat az állatok védelmével kapcsolatos állami fellépés hatékonyságát növelő lehetőségek vizsgálatáról

1955/2021. (XII. 23.) kormányhatározat az állatok védelmével kapcsolatos állami fellépés hatékonyságát növelő lehetőségek vizsgálatáról

1991/2021. (XII. 28.) kormányhatározat az állatvédelemmel kapcsolatos intézkedésekről

1271/2022. (V. 27.) kormányhatározat az állatvédelmi cselekvési terv kidolgozásáért és végrehajtásáért felelős kormánybiztos kinevezéséről és feladatairól

1623/2022. (XII. 14.) kormányhatározat az állatvédelmi cselekvési terv kidolgozásáért és végrehajtásáért felelős kormánybiztos feladatainak ellátásához kapcsolódó többletforrás biztosításáról

7/2020. (IX. 30.) AM utasítás miniszteri biztos kinevezéséről

6/2022. (VIII. 31.) AM utasítás a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatáról

1/2023. (VI. 30.) AM utasítás az Agrárminisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról

10/2023. (VIII. 9.) IM utasítás az Igazságügyi Minisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról

KÖZÖS ÜGYÜNK
AZ ÁLLATVÉDELEM
ALAPÍTVÁNY